

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy héra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy héra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Aradi Közlöny-egyesület
Aradon

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, április 16.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Prognosticon.**A német trónörökös Bécsben.****A kereskedők köre közgyűlése.****A polgármester képvisárlása.****A tisztiszolga merénylete.****Barnumék Aradon.****Nagy betörés a fővárosban.****Gyülesező agráriusok.****A bukott betétegyesület.****Tizedik menyasszony.****A betörők Napoleonja.****Arad panorámája.****Tárca: Yemen rózsája.** Irta: Myriam Harry.**Csarnok: Ártatlan bűnösök.** Irta: Szabóné-Karay Anna.

Prognosticon.

Budapest, április 15.

A végső terminus közeledése ellenére is teljes bizonyossággal megállapítani ma a képviselőválasztások idejét nem lehet; bár ez is ki fog derülni már a legközelebbi napokban.

Azt hisszük, nem csalódunk, ha a parlamentnek még hátralevő munkarendjét és a delegáció üléseit egybevetve, az őszre tesszük a leghosszabb országgyűlési ciklus után a képviselőválasztásokat.

Ez a két terminus különben is oly közel van egymáshoz, hogy szinte közömbös ma már mindenki előtt, melyik válik be igazán.

A főkérdés és az érdeklődés a körül forog, milyen eredménye lesz a legközelebbi választásoknak a kuriai-bíráskodás behozatala után és a Széll-regime alatt?

És e tekintetben már az eddigi mozgalmakból és már felmerült jelenségekből is szinte bizonyosra lehet venni, hogy mi és hogyan fog történni.

Nem kell valami nagy prófétai jóslás ahhoz, hogy kimondjuk már most, mikép a szabadelvűpárt biztos nagy többséggel kerül ki az 1901. évi urnából. A szabadelvűpárt az országban mindenütt megerősödött. Csak figyelemmel kell kísérni a képviselői beszámolókat, a szabadelvűpárti gyűléseket, politikai agitációkat és tiszta szemmel láthatja az ember a bekövetkezendő dolgokat. A választók bizalma a kormány iránt s a szabadelvűségben vetett hit lépten-nyomon megnyilatkozik. És valóban semmi sem bizonyítja inkább a szabadelvűség diadalát, mint éppen ezek a már megindult puhatolozások, korteskedések és gyűlések. A szabadelvűpártra nézve tehát teljesen biztos a prognosticon: a személyekben lehetnek és lesznek is változások (ugyan mikor, melyik általános választáson nem voltak?) de a szabadelvűpárt fényes diadala bizonyos.

Személyi változás? Nos előidézhethető változást az összeférhetlenségi törvény is, bár azt hisszük, hogy igen csekély mérvben.

Parlamentünk jelesei, szabadelvűpárti előkelőségei nem fognak kimaradni ezutal sem a Házból, és ha a helyi érdekek érvényesülése szempontjából a vidék tekintélyesebb elemei a parlantbe jutni vágnak, ez ellen nemesak hogy kifogást tenni nem lehet, de ezt éppen a parlament felrisszülése szempontjából igen örövendetesnek tartanók.

Talán nem csalódunk, ha a függetlenégi párt számát a jövőben 60—70 tagban jósoljuk meg. Mikép oszlik meg a Kossuth és Ugron-párt, ez minket annyiban érdekel, amennyiben mind a szabadelvűség győzelmét s az álorcásság, klerikalizmus bukását óhajtjuk. — Valóban az Ugron-párttal alkotmányos életünk legnagyobb botrányköve tűnnék el, s azért kívánatos, hogy ezt a pártot az új választások teljesen megsemmisítsék.

Ami végül a néppártot illeti, itt számbeli jóslásokba nem bocsátkozunk. Egy dologról teljesen meg vagyunk győződve, s ez az: hogy a néppártnak az 1901. évi választások óriási csalódásokat fognak szerezni.

Saturnus.

A kereskedők köre közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Az aradi kereskedőknek tekintélyes egyesülete: az aradi kereskedők köre tegnap délután, saját helyiségében nagy érdeklődés mellett tartotta az évi közgyűlését, melyet *Tedeschi* Viktor elnök nyitott meg, szép szavakkal festve a kör hivatását, jövőjét a kereskedelem terén. Összetartásra, lelkesedésre buzdította a tagokat, azután a jegyzőkönyv vezetésére *Faragó* Rezső titkárt, hitelesítésére *Funkelsteni* Józsefet és *Krausz* Samut kérte föl. Ezután előterjesztették az évi jelentést, amely részletesen számol be a kör multévi működéséről és vagyoni állapotáról. A jelentést helyesléssel fogadták s a fölmentvényt úgy a tisztikar, választmány, mint

domat, a köpenyeimet s a fehér nőtény tehenemet.

— Jól van, megteszem; — mondá Yasi.
De elszomorodott, mert Juszuf leányára gondolt.

II.

A karabélyok durranása között indultak el a tevék.

Ugráltak, szökdécseltek, aztán kinyújtózkodva neki adták magukat a futásnak s repültek, mintha fakószínű gyapjúpelyheket kapna fel a szél. Szintelenek, mint a homok, csakhamar összevegyültek a szintelen talajjal.

Yasi Hasszán burnuszába burkolva, a csapat élén ügetett a nyitott sátor felé.

A fiatal leányok föllebbentették fátyolaikat. A teve mint a villám futott el előttük.

De Yasi a gyorsaság dacára egy káprázató szépség nyakat pillantott meg s rajta három kis piros pontot: egy korall nyakéket, melynek mindkét oldaláról egy kisebb korall függött.

A homokbuckák jönnek s eltűnnek a teve gyors lábai alatt. Yasi nem lát semmit, szíve megtelt határtalan szerelemmel s folyton csak a három piros korall-gyöngyöt látja maga előtt.

Megfeledkezett a futásról, nem törődött a tevével, melyen ült.

A többiek már régen utolérték s elhagyták őt. Nem bánja, sőt majdnem örül neki:

TÁRCA.

Yemen rózsája.

Irta: Myriam Harry.

I.

A törzsek összegyűltek a tevék futtatására.

A sátrakat a dombosabb talajon állították fel s a lapályt átengedték a futatóknak. Ezek mint gazdag ifjak voltak, kiknek atyái egész nyájakkal bírtak s legalább is két szép dromedárnak voltak tulajdonosai.

Csak Yasi, Ahor fia, nem bírt semmivel sem, még csak fekete tevével sem; atyja tömlöket készített s a lándzsákat köszörülte.

De Yasi, dacára annak, hogy szegény volt, jobban értett a teve futtatásához, mint a törzsfőnökök a bármelyike s azoknál nagyon ügyesen tudott verseket rögtönözni; ha rongyos burnuszába burkolva elhaladt a patak mellett, az asszonyok szívesen néztek utána s nem egynek ampforájából kicsordult a víz.

S dacára ennek, néhány nap óta költői ihletése elnémult, nem mutatkozott a kut körül.

Végig nyult a homokban, nagy szeméit tétován meresztve a légürbe, megalázva, töprenkedve a fölött, hogy nem vehet részt a futtatásban.

A síkság közepén emelkedő nyit sátorra is gondolt, melyben, a szokáshoz híven, a rituálisan elátározott leányzók gyűltek össze.

S valahányszor egy teve fut el előttük, gyorsan fellebbentik fátyolukat s a fiatal legények tüzes szemek, — észbontó sötét fürtök, káprázható vállak s meztelen karokban gyönyörködhetnének egy szempillantásra, magukkal vive e mámorító látvány emlékét.

S Yasi kétségbeeseten turta fejét a homokba s elátkozta szegénységét.

A napsugártól káprázó talajon hirtelen egy árnyék ütődött vissza.

A fiatalember felemelte fejét s Haszszánt látta maga mellett a földre kuporodva.

Ez egy gazdag fiu volt, kit éppen nem kedvelt.

Szóltanul néztek egymásra; mindketten kerülték egymást megszólítani. Végre is Haszszán törte meg a csendet.

— Hallgass reám. Futtatnom kellene, de a tevék gyors futása szédülésbe ejt; pedig Juszuf leánya, ő, akit Yemen rózsájának hívnak, csak azon esetre fogad el férjéül, ha én leszek a győztes.

Azután ismét hallgatott. Yasi, hogy eltakarja keze remegését, mélyen belefurta őket a homokba.

A másik újra megszólalt:

— Ha helyettem akarsz futtatni s ha elsőnek érsz a célhoz, neked ajándékozom a kar-

a felügyelő bizottság tagjainak egyhangulag megadták.

Ezután a választmány előterjesztésére az ideiglenesen szervezett ügyvezető-titkári állást véglegesítették és arra Faragó Rezső titkárt választották meg; majd, ugyancsak a választmány előterjesztésére Hönich Márkust, a kör lemondott titkárát, buzgó működése elismeréséül tiszteletbeli titkárrá választották. Mindkettő meleg szavakban köszönte meg az őt ért bizalmat és kitüntetést.

Az indítványok során Tedeschi Viktor elnök az aradi Kossuth-szobor gyűjtő bizottságának főhívására lendületes beszédben hívta föl a kör tagjait s általában a kereskedőket, hogy az aradi Kossuth-szobor ügyében minden tőlük telhetőt tegyenek meg.

Keppich Zsigmond tett ezután indítványt a kötelező kereskedelmi testületek érdekében való állás-foglalás iránt. Az érdekes indítvány így szólt:

Tekintettel arra, hogy a magyar kereskedelem fejlődése, a kereskedelmi jogszolgáltatást a kereskedő-társadalom terén fölmerülő újabb és újabb fontos kérdések, a kereskedőknek és a kereskedelmi alkalmazottaknak közös érdeke azt kívánja, hogy mindezek védelmére hatalmas, erős szervezettel bíró, a hatóságok által is megfelelően respektált és támogatott tényezők álljanak föl, a melyek mindazon célokat, a melyeket eddig a különböző társadalmilag alakult kereskedő-egyesületek szolgálnak, egyesítve, erős szervezetben teljesítsék, — azt indítványozom: az aradi kereskedők köre, a kassai kereskedelmi és iparkamara, a szegedi és más egyéb kereskedő egyesületek példájára, foglaljon állást a törvényhozásilag szabályozott kereskedelmi testületek kötelező felállítására mellett, a melyek működése kiterjedne: a hatóságoknak kereskedelmi vitás ügyekben való véleményadásra, a kereskedelmi érdekek gondozására, a kereskedelmi tanoncoktatás, kereskedelmi betegsegítés, állásközvetítés, rokkant-segélyezés, a kereskedelmi alkalmazottak önképzésére és hasonló ügyekre. Indítványozom, hogy a kör ez iránt fölíratot intézzen a kereskedelmi miniszterhez.

Az indítvány mellett Tedeschi Viktor elnök szólalt föl, s főképp a kereskedői képesítés, a kereskedelmi tanoncokképzés szempontjából mondotta azt szükségesnek.

Az indítványt elfogadták s további intézkedés végett kiadták a választmánynak.

Weinberger János indítványára kimondta a

szeretne visszafordulni, hogy ismét a nyitott sátor elé lépjen.

Végre a célhoz ért. Nem hallja a futtatók zajongását, nem hallja Hasszán szemrehányásait. Egykedvűen engedi, hogy megfosszák őt a fegyveresek a köpenytől, s a tevétől, elfeledve, hány álmatlan éjet töltött e kincsek utáni sovárgásában.

Aztán neki veti magát az égető napsugártól káprázó síkságnak s fut, nem törődve a forró homokkal. Elvesztette acélját s kováját, öve felnyílt, a fátyol lecsuszik fejéről, de azért csak szalad. Juszuf sátra előtt megállapodik, lihegve, porosan.

— Feleségül kérem leányodat, Quarda — al — Yamanát (Yemen rózsáját.)

— Quarda — al — Yamanát? ... Talán megörültél, látva, hogy a te korodbeli társaid miként futtattak? Talán a Neboud délibábjai káprásztatják szemeidet? Avagy talán homokbucák virágainak illata kábított el agyadat, oh fiatal szerelmes?

— Mit kívánsz érte?

— Mit kívánsz? Magadnak józan észt, magamnak pedig tevéket.

— Megkapod őket.

S Yasi, a dühtől dobogó szívvel, rohant ki a sátorból.

A fiatal lányok között találta meg Quardát.

— Oh te, a ki virulsz, mint a tengerparta harmat alatt, beszélni akarod veled, kövess a forráshoz.

kör, hogy belép az aradi polgári menház tagjai közé.

A közgyűlés tárgysorozatának következő pontja a köztisztikárnak választása volt. Tedeschi Viktor, a tisztikar és a választmány mandátuma lejárván, megköszönte a bizalmat, s az új választmány vezetésére korelnökül Glück Károlyt kérte föl, jegyzőül Faragó Rezső ügyvezető titkárt, szavazat szedő bizottság a tagjaiul Funkelstein József, Tirmann Konrad és Engel Gyulát.

A szavazás előtt Ehrenfeld Ignác, és Fekete Jakab indítványára Tedeschi Viktort elnöké, és Wechler Józsefet alelnökké, a multban tanusított működésük elismeréséül, egyhangulag újra megyaválasztották. Majd Szücs F. Vilmos indítványára egyhangulag választották meg újra Keppich Zsigmondot a helyeszközlő osztály igazgatójává.

A szavazások megejtése után kihirdették a választás eredményét a következőkben.

Elnök: Tedeschi Viktor. Alelnök: Wechler József. Igazgatók: közművelődési: Hegyi Albert, belügyi: Kálmán József, vigalmi: ifj. Szojka János, Helyeszk. főnök: Keppich Zsigmond. Titkárok: oelyeszk. o.: Doka Miklós, ügyvezető: Faragó Rezső. Jegyző: belügy: Binéth Ignác, helyeszk. o.: Wessel Károly, vigalmi: Radó Sándor, pénztárnok: Weinberger János, ellenőr: Baumann János, könyvtárnokok: Kovács F. Lajos, Pichler Sándor, háznagy: Gedeon János, ügyész: Nagy Sándor dr, számvizsgáló bizottság: Bing Ede elnök, Funklsten József, Kneffel Lajos, Lichtig Armin, Maresch Gyula, Magyar Ferenc, Választmány: Brunner Kálmán, Berger Albert, Donath Simon, Daimel Lajos, Engel Gyula, Ehrenfeld Ignác, Fejér Gyula, Goldschmidt Sándor, Grallert Rezső, Gebhardt István, Guld Emil, Glück Károly, Krausz Samu, Keil Manó, Kormos Sándor, Löwenstein Lajos, Ofner Gyula, Pick Ernő, Póhm János, Róth Zsigmond, Sugár József, Singer Sándor, Schäffer Henrik, Szücs F. Vilmos, Schwartz Manó, Tirmann Konrad, if. Weisz Mór. Póttagok: Adler Sándor, Brunner Béla, Farkas Adolf, Wallinger József, Zimmerman Ignác.

A közgyűlés alkalmából a kör tagjai este a „Millenium“ vendéglő külön termében vidám társasvacsorára gyűltek össze.

TÁVIRATOK.

A kínai háború.

London, április 15. A Standardnak jelentik Sanghaiból, hogy benszülőtt kínai hivatalnokok Pekingből leveleket kaptak, a melyek szerint Girsz orosz követ még

S a leány követte őt.

— Láttalak. Hasszán helyett futtattam ...

— En is láttalak.

— Ugy haladtam el melletted a tevémen, mint egy szomjuhozó utas a sivatagban. — Te voltál a fa a két nedvdus gyümölcsessel, melyből az életet isszák.

— Láttalak elhaladni.

— Ugy haladtam el melletted a tevémen, mint a hajós sajkájában. Te voltál az átlátszó koráll-szírt a tenger fenekén. — E két piros ponton zátonyra jutott a szívem.

— Láttalak elhaladni.

— Atyád kigunyolt szegénységem miatt; gazdag leszek. Elmegyek; visszajövök, ha lesznek tevéim az ő számára s ékszerek számodra ... Megvársz?

— Megvárlak.

— Hajnalom ragyogó virágszála, adj innom rózsás tenyeredből.

A leány a forráshoz hajolt s oda nyujtotta neki a tenyerét.

Yasi egy kortyot ivott, aztán mondá:

— A többit idd meg te.

Quarda a szájához emelte kezét, de egy csepp víz lefolyt összeszorított ujjai között s lassan eltűnt kivágott ruhájában.

Yasi nézte, mint tűnik el a vízcsepp, aztán szerelemittasan könyörgé:

— Kérlek, oh kérlek, mutasd meg nekem a kis koráll gyöngyöt, mely a nyakadon függ s elvész tested bájaiban.

folyton unszolja Csing herceget és Lungesangot, hogy a Mandsuriára vonatkozó szerződést írják alá.

Washington, április 15. (Reuter). Alapos az a föltevés, hogy a Kinától követelendő kártérítésre vonatkozó amerikai javaslat főpontja az, hogy az egész összegnek a hatalmasságok között való felosztásánál a pekingi követségek felszabadításában tényleg közreműködött csapatok számát vegyék alapul. E javaslat szerint legtöbbet kapna Anglia, azután következnek Japán és harmadik helyen az Egyesült-Allamok.

A transzváli háború.

London, április 15. A Reuter-ügynökség jelenti Pietersburgból: A háború alatt a Murchison hegységben gazdag aranyereket fedeztek föl.

A német trónörökös Bécsben.

— Királyunk vendége. —

Arad, április 14.

Frigyes Vilmos, a német birodalom trónjának ifju örököse tegnap Bécsbe érkezett, hogy királyunknál látogatást tegyen. Nemzetünk barátjának, a német császárnak fiát, meleg és őszinte üdvözléssel fogadja mindenki a monarchia határain belül és bármi legyen látogatásának célja, óhajtjuk, hogy az teljesüljön is. Mondják, hogy a trónörökös házassági szándék hozta a Habsburgok udvarába. Sőt úgy rebesgetik, hogy a király unokáját, Erzsébet főhercegnőt szemelték ki a számára. Magyar szívnek kedves terv. Mások viszont állítják, hogy a látogatás egyszerű udvariassági aktus. A trónörökös legutóbb Münchenben találkozott a királylyal és a király ez alkalommal őt magához hívta. Lehet. Mindenképp legyen azonban köszöntve és üdvözölve, mint a szövetséges hatalom várományosa és nekünk jó barátunk.

Látogatásáról a következő értesítés tkaptuk:

Bécs, április 14.

Frigyes Vilmos német trónörökös ma reggel 8 óra 30 perckor különvonaton ideérkezett s az ünnepiesen feldiszitett északnyugati pályaudvaron ő felsége, a főhercegek, Eulenburg herceg német nagykövet a német nagykövetség tagjaival, Szászország és Bajorország követei, a helytartó, a hadtestparancsnok és a

S a leány kihuzta kebeléből a koráll nyakláncot, Yasi ajkaihoz szorította s testének ízét vélte érezni. Aztán teljesen megzavarodva, elrémülve határtalan szerelmétől, megfordult s elfutott.

III.

Egy holdvilágos este, mikor a homokszemek gyémántokként ragyogtak a harmatban — néhány évvel Yasi elmenetele után — egy nomád fejedelem nagy karavántól kísérvé érkezett a táborba.

Nagy, beesett szemei s arca, ráncokba szedett homloka, egy kalandokkal telt életre vallottak, gazdag, arannyal átszőtt szövetek fedték a testét, mely a fiatal házastól előszeretettel használt illatszerektől áradozott.

Harcias léptekkel ment be a főnöke sátorába.

— Megismered-e Yasit — kérdé Juszuftól — Thor fiát, kit egykor kigunyoltak szegénysége s szerelme miatt?

S visszafordulva gyorsan felemelte a függőnyt, mely utána visszaesett s büszk kézmozdulattal mutatott a karavánra:

— Nézz oda, — mondá — azok az én tevéim, kancáim, melyek ott görnyednek a kincsek alatt. Hol van a leányod?

— Meghalt.

A függöny kisiklott Yasi kezeiből, ki a sátor fájához támolygott. Oly erővel dült neki, hogy az egész sátor megingott bele.

rendőrfőnök fogadták. A perronon felállított diszszázad zenekara a porosz himnuszot játszotta. Ő felsége porosz tábornagy, a főhercegek pedig, a kik porosz ezredek tulajdonosai, ezen ezredek egyenruhájában jelentek meg. A vonat megérkezése után a német trónörökös osztrák-magyar huszár egyenruhában szállott ki a kocsiból, előbb katonásan szalutált, aztán megcsókolta az uralkodó kezét, mire ő felsége vendégét megcsókolta kétfelől az arcán, a trónörökös pedig viszonzta e csókokat.

Ezután elléptek a diszszázad előtt. Ő felsége erre vendégét a főhercegek csoportjához kísérte, a kikkel a trónörökös kezét fogott. Majd mindkét részről a kíséret tagjainak bemutatása következett. Frigyes Vilmos trónörökös kezét nyújtott Eulenburg hercegnek, a két említett követnek és a megjelent méltóságoknak. Ő felsége és a trónörökös erre a főhercegek kíséretében az udvari várótermen keresztül a nyitott hintókhöz léptettek. Közvetlenül az első fogat után, a melyben ő felsége és ennek jobbján a trónörökös foglalt helyet, Deines tábornok következett Paar gróf főhadsegéddel, ezután ő felsége és trónörökös többi kísérete következett.

Az utcákon összegyűlt közönség ő felségét és vendégét lelkes ovációkban részesítette. A Hofburgban Frigyes Vilmos trónörökös herceg Lichtenstein első főudvarmester, Berzevicy altábornagy, a főszertartásmester helyettese fogadták és a Pietradura terembe vezették, a hol Goluchovszky gróf külügyminiszter és a magyar udvarnagy vártak rá. A bemutatások után a trónörökös lakosztályába vonult.

Délelőtt fél 10 óraker ő felsége a trónörökös hosszabb magánkihallgatáson fogadta. Déliben ő felsége a vendégek lakosztályában visszaadta vendégének a látogatást.

Kevéssel délelőtt 10 óra után a német trónörökös Fabinyi tábornagygyal és a kísérettel a protestáns templomhoz hajtatott, a hol Eulenburg herceg német nagykövet és az evangélikus egyházközség elöljáróságának tagjai fogadták. A trónörökös osztrák-magyar huszár-ezredének ezredesi egyenruhájában volt. Az ünnepi szónoklatot Johanny dr. lelkész mondotta el, a ki végül az evangélikus egyházközség örömet fejezte ki a trónörökösnek a templomban tett látogatása fölött.

A trónörökös ott maradt az istentisztelet végeig, azután 11 óraker a kapucinusok sirboltjához hajtatott. Az utcákon összegyűlt óriási néptömeg lelkes Hoch-kiáltásokkal és kendőlobogtatással üdvözölte a herceget. A trónörökös a gárdián vezette a sirboltba, a hol Vilmos császár nevében Erzsébet királyné, Rudolf trónörökös és Albrecht főherceg koporsóira, gyönyörű koszorukat tett le, a melyek szalagján a német császári korona alatta W kezdőbetű volt látható. A trónörökös a koporsóknál rövid imákat mondott. Tíz percnyi ottidőzés után a trón-

örökös a közönség meg-megújuló lelkes ovációi között elhagyta a sirboltot s a Hofburgba hajtatott, a hol lakosztályában megregelizett. Ezután látogatásokat tett az uralkodóház valamennyi Bécsben időző tagjánál, a délután további folyamán pedig a főhercegek viszontlátogatásait fogadta.

A kölni férfi-dalosegyesületnek a zeneegyesület nagytermében rendezett hangverseny alatt a trónörökös megjelent az udvari páholyban és végighallgatta a műsor egy részét. — Eközben bemutatatta magának a kölni férfidalosegyesület elnökét, valamint az elnökség több tagjait.

Délután 5 óraker a Hofburg gyönyörűen feldiszitett nagy redout-termében diszszázad volt. A patkóalakban felállított asztal külső keskenyebb oldalának közepén ült ő felsége, tőle jobbra a német trónörökös, a trónörökös jobbján Mária Jozefa főhercegnő, Ferenc Ferdinánd főherceg, Mária Valéria főhercegnő, Ferdinánd Károly főherceg és Erzsébet Amália főhercegnő. Ő felségétől balra ültek: Mária Annunciata főhercegnő, Ottó főherceg, Izabella főhercegnő, Lajos Viktor főherceg és Mária Krisztina főhercegnő. Ő felségével szemben ült Eulenburg herceg német nagykövet, Lichtenstein herceg első főudvarmester jobbján. A nagykövettől jobbra ültek gróf Goluchovszky és Montenuovo herceg második főudvarmester. Lichtenstein hercegtől balra ültek Deines tábornok. Clary herceg és gróf Paar főhadsegéd. Az asztal külső hosszabbik oldalán ültek jobbról: Leopold Ferdinand, Henrik Ferdinánd, Ferenc Szalvator főhercegek, Albrecht schauburg-lippe herceg és gróf Harrach, balról: József Ferdinánd főherceg, Mária Henriette főhercegnő, Lipót Szalvator és Frigyes főhercegek és Eulenburg hercegnő. Jelen voltak továbbá: a kíséret többi tagjai és a német trónörökös mellé diszszolgálatra rendelt utak, a legfőbb udvari méltóságok, a német nagykövetség tagjai. Bülow német főkonzul, gróf Apponyi magyarországi udvarnagy, Schiessl kabinetigazgató, Kállay közös pénzügyminiszter, báró Krieghammer közös hadügyminiszter, Széll és Körber miniszterelnökök, az összes osztrák miniszterek, Lukács magyar pénzügyminiszter, gróf Széchenyi a király személye körüli miniszter, báró Spaun tengernagy a haditengerészet parancsnoka, herceg Windischgrätz az urakházának elnöke, gróf Vetter a képviselőház elnöke, báró Gudenus tartományi marsall, Habrda rendőrségi főnök, dr. Lueger polgármester, gróf Üxküll hadtestparancsnok, a tábornoki kar és Engel városi parancsnok.

A diszszabéden ő felsége felköszöntőt mondott, melyben üdvözölte a trónörökös, hű barátjának, Vilmos császárnak a fiát és kifejezte érzeményét, hogy látogatása még szorosabbra fogja fűzni a két haz jó viszonyát és a két állam politikai intimitását. Ő felsége, hűségben

megemlékezve fegyverbarátjáról, a trónörökösét tette.

„Felsőgedet a legalázatosabban kérem, hogy fogadja legkegyelmesebben mélyen érzett köszönetemet az igen kegyes szavakért és a páratlanul szives fogadásért. Felsőged, mióta élek, oly sok szeretetben és jóságban részesített, hogy hálám felsőged iránt sohasem fog megszűnni. Csak az az óhaj hat át engem, hogy felsőged és háza iránt a legszívélyesebb tisztelet és barátság érzelmeit, melyek házamnak már rég kedves tradíciójává váltak, a magam részéről is fegyverbaráti hűséggel teljesen és egészen kifejezésre juttassam. Ezért poharamat e kiáltással emelem: Ő felsége Ferenc József császár és király éljen! éljen! éljen!”

Az udvari ebéd alatt egy katonai zenekar játszott. Ebéd után nagy cercle volt, háromnegyed 7 óraker a diszszabéden véget ért.

A német trónörökös délután a külügyi hivatalhoz is elhajtatott és leadta névjegyét Goluchowski külügyminiszternél.

A mai nap ünnepeinek fényes befejezése volt az udvari opera diszszabéde. A terem ünnepies képet nyújtott. A földszinten a tábornokok és a tisztikar foglalt helyet. A páholyokban a legfőbb udvari és állami méltóságok, a főnemesség képviselői és a társadalom előkelősegei ültek. A jelenvoltak közt volt gróf Goluchowski külügyminiszter, a közös miniszterek, Széll és Körber miniszterelnökök, az összes osztrák miniszterek, Lukács és Széchenyi magyar miniszterek, a diplomáciai kar tagjai stb. Az uralkodóházból jelenvoltak mindazok, a kik az ebéden résztvettek. Fél 8 óraker megjelent az udvar az udvari diszszabéden; legelő Berzevicy főpálcamester ment. A német trónörökös ő felsége és Mária Jozefa főhercegnő közt foglalt helyet. A közönség felállással üdvözölte, mire megkezdődött az előadás. Goldmark „Sába királynőjét” adták. A szünet alatt az udvar az udvari szalonban teázott. Vagy egy negyed órai szünet után „A koreai menyasszony” című ballet megfelelőleg rövid előadása következett.

Előadás után ő felsége Hofburgba kísérte a trónörökösét és azután Schönbrunnba hajtatott. Az utcákon a királyt és magas vendégét nagy néptömegek a legélnékebben üdvözölték.

Bécs, április 15.

A német trónörökös ma déliben látogatást tett Hohenberg hercegnőnél.

Délután az udvari lovardát nézte meg és a Hofburg épületeit. Majd kocsin a Práterbe hajtatott, honnét visszatérve, Rex szász követnél volt dezsönén. Háromnegyed kettőkor gyalogsétát tett Bécs utcáin, miközben látogatást tett a Rathausban is.

Este 6 óraker a Hofburgban családi ebéd volt.

Aztán maga körül csapta a köpenyét.

— Jöjj, mutasd meg a sirját.

A két férfi elhagyta a sátor. Lassan szótlanul lépkedtek egyik a másik után. — Szótlanul haladtak át a tevék során, melyek iekuporodva, bögve várták, hogy a hajcsárok megszabadítsák őket terhüktől.

Juszuf irigy szemmel nézte a kiucset, szive keservesen összeszorult e látványra.

Valahány állat mellett elhaladt, Yasinak eszébe jutott egy-egy veszély, melynek hiába tette ki magát, minden ajándék láttára egy-egy remény halt meg a szívében s könnyei végig perogtek ünneplő ruháin.

Egy kis homokbuckára érték, a melyen egy domb emelkedett.

— Itt van Quarda sirja; — mondá Juszuf.

S ott hagyta Yasit.

Yasi végig feküdt a kövön s karjaival átfogta ezt; sirt.

Kezeivel simogatta a követ, megcsókolta a homokot, kisirta bánatát s elpanaszolta keserveit. Az éj enyhe fuvalmai felkapták panaszeit, — melyek visszhangzottak a magányban.

De hirtelen fölemelkedett, egy fiatal leányt pillantott meg háta mögött, ki őt köpenyénél fogva ráncigálta.

— Oh, te a ki szeretsz és sirsz, egy üres sirdomb felett kesergesz, nem tudtam aludni a sátorban, keserveid meghasítják a szívemet s

nem engedik az álmat szempilláimra jönni. Atyám leánya nem halt meg. Azt mondták neki, hogy te elvesztél a háboruban. Férjhez adták Hasszánhoz. De elköltöztek innen, mert Hasszán fél téled s atyám tartva tőle, hogy visszatérsz, azt a sirdombot emeltette, hogy eleget tegyen fájdalomnak. Quarda a Harbtörzs között él, a Hedjaz hegyekben,

A béduie leggyorsabb lábú tevéjéhez ugrott s a nélkül, hogy embeereknek egy szót is szólott volna, felkapott az állatra.

Már jó messze volt, midőn visszakiáltotta a leánynak:

— Az Isten fizesse meg neked boldogságban, a mit bánatban mért reám.

Tíz nap, tíz éjjel utazott a forró napsugárban, a hideg éjjeli szelek süvítése között. Tűztengereket szelt át, hegysziklákat mászott meg, a láb gyötörte, fogai vacogtak, ajkai kiszáradtak, régi sebei felnyíltak. Végre elérte a Harbok törzsét, mely a nagy sivatagok határában táborozott.

Belépett Hasszán sátrába.

Egy asszony ült benne s „testi-“t font. Egyedül volt Quarda.

— Kérlek, adj innom, — mondá Yasi.

Az asszony felkelt és tevéjébe tett elébe. Yasi egy kortyot ivott, azután odaanyujtá neki a köcsögöt.

— A többit idd meg te.

S ránézett.

Quarda csak most ismert rá.

Karjaiba akarta magát vetni, de a férfi támolgott, mintha ittas lenne.

— Meghalok! — suttogá.

Az asszony egy fekhelyet készített neki, a férfi végig dült rajta. Az asszony melléje ült.

A férfi elvesztette eszméletét s sirt, mint a hogy az üres sirdomb fölött sirt.

Végre lecsillapodott. Felnyitotta szemét s Quardát megpillantva maga mellett, visszagondolt arra a boldog órára s nevetett, mint egy gyermek.

— Emlékezel-e, midőn innom adtál kis kezéd tenyeréből?

S úgy tett, mintha ismét hörpintené a forrás vizét.

— Mondd, még mindig a nyakadban viseled a koráll nyakláncot, mely kebled bájaiban rejtőzött?

S Quarda megmutatta a koráll gyöngyfűzért. Yasi az ajkaihoz emelte.

S gyöngéden végig simítva forró ujjait a szöveten, mely a fiatal asszony dagadó keblére simult, halkan rebegé:

— Az én Yemen rózsám . . . az én kis rózsám a homokdombokról . . .

S a feje visszahanyatlott Quarda mellére . . .

Halva volt.

Gyülesező agráriusok.

(*Leas-e agrár-párt?*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, április 15.

A budapesti „Royal“ szállóban február 23-án értekezletre gyűlt össze néhány agrárius érzelmi ur, ahol fölvetették egy külön agrár-párt megalakításának kérdését. Az értekezlet ekkor határozathozatal nélkül oszlott szét, mert az agráriusok vezére *Károlyi Sándor* gróf, nem tartózkodván a fővárosban, nélküle az ügy érdemleges tárgyalásába kezdeni nem akartak.

Egy bizottságot állítottak akkor össze, mely azóta meglehetősen kibővülve, ma délelőtt értekezletet tartott a fővárosban a Köztelek épületeiben. Az értekezleten *Károlyi Sándor* gróf elnökölt.

Jelen voltak: *Desseffy Aurél* gróf, *Zselenszky Róbert* gróf, *Szentiványi Árpád*, *Bujánovich Sándor*, *Hertelendy Ferenc*, *Bauer Antal*, *Ordódy Pál*, *Bernát István*, *Baross Károly*, *Budai Barna*, *Rubinek Gyula*, *Szilassy Zoltán*, *Wittmann János*, *Okolicsányi László*, *Liphay Béla*, *Forgách gróf*, *Szicitovszky*, *Bujánovich Gyula*, *Emödy József*, *Förster*, *Meskó Pál*, *Zobel István* stb.

Károlyi Sándor elnök előadja, hogy a Royal-szállóban megalakult bizottság kibővítette magát több olyan férfival, kik az agrár eszmékkel rokonszenveznek. Aztán rátér az értekezlet tulajdonképeni tárgyára, egy agrár-párt esetleges megalakítására. A választások — ugymond — szeptember előtt aligha lesznek meg már, s így a kérdés egyáltalában nem égető. Az agrár-pártot megalakítandónak véli, de az eddigi pártkeretek tiszteletben tartásával. Mivel azonban nem sietős az ügy, tehát bizottságot vél kiküldendőnek, mely a kérdést alaposan kidolgozza és a közfigyelmet ébren tartja ez irányban.

Mérey és *Wittmann János* veszedelmesnek tartják a halogatást. Gyors akciókra van szükség.

Szicitovszky hasonlított fel a felszólalása után *Okolicsányi* és *Emödy* beszéltek, mindketten az elnök álláspontjához csatlakozván.

Baross Károly szerint a választásokba bele kell vinni az agrár-politikát. Ajánlja egy nagy gazda-gyűlés egybehívását.

Többek hozzászólása után *Károlyi Sándor* elnök összegezi a tanácskozás eredményét, kijelentvén, hogy ezidő szerint külön agrár-párt szervezéséről szó sem lehet.

Az értekezlet az ügy további vezetését egyhangulag *Károlyi Sándor* elnöklésével, *Desseffy Aurél* gróf, *Zselenszky Róbert* gróf, *Bujánovich Sándor* és *Förster Géza* tagokból álló szűkebb körű bizottságra bizza.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: *Nagy mama*, vígjáték. (Páros bérlet.)
Szerda: *A bor*, színmű. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Stuart Mária*, dráma. K.-Hegyesi *Mari* vendégszínház. (Páros bérlet.)
Péntek: *Lowodi árva*, színmű. K.-Hegyesi *Mari* vendégszínház. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *New-York szépe*, operetta. (Páros bérlet.)

A bor.

— Bemutató előadás. —

Két hete annak, hogy *Gárdonyi Géza* falusi történetét a Nemzeti Színház színre hozta, és már vasárnap este nálunk is bemutatták ezt a kedves kis falusi életképet. Ez a gyorsaság, melylyel *Leszkay* megelőzte az összes hazai vidéki színpadot, a vezetés dicséretére szolgál. A közönség egészen megtöltötte a színházat, mintha ezzel azt akarná jelezni, hogy szívesen néz meg ily irányú darabot, csak jó legyen és szórakoztató rajta.

A népszínmű forrása mintha teljesen ki-

apadt volna. A sablonos alakok, a szerelmes legény, a biró, a kishiró, a jegyző, a kántortanító, a zsidó, a cigány — már nem mondhatnak újat, legfeljebb énekelhetnek jobb-rosszabb új népdalokat, és talán ezért is fordult el az újabb irói gárda ettől a speciális magyar drámai műfajtól. A gyilkosság, agyonverés, a betyárvilág és a hétköznapi dologtalanság, énekelgetés és táncolás a színpadon elvesztette hatását. Ha a népelet újabb, természetesebb vonását nem fedezi fel a színműiro, akkor a népszínmű irodalom befejezte hivatását.

Gárdonyi Géza éles szeme azonban a népéletet egy másik oldaláról figyelte meg és azzal jelét adta annak, hogy ő jól ismeri a magyar népet, annak nyelvét, érzését, egyes cselekvésének és elhatározásainak rugóját. Csakis ezzel a tulajdonsággal lehetett ezt a falusi történetet úgy megírni, ahogy ő azt színpadra vitte.

A *bor* mai előadásának fényes sikere volt, a közönség érdeklődéssel kísérte a színpadon történeteket, jól mulatott az egyszerű, minden irói cikornyából ment falusi történeten, mely egyszerű, szívhez és értelemhez szóló genrekép s amely éppen ezen sajátosságánál fogva nem keresi a külső zajos hatást, hanem szerényen megelégszik azzal, ha melegséget áraszt és szeliden megragadja a közönség szívét.

Gárdonyi ezt a genreképet zseniálisan festette meg, tiszta, derült színeket választott és finom ecsettel emelte ki a kép belső hangulatát. A fővárosi bírálók azonban nagy tudománytal, rideg dramaturgiai észjárással nagy hibát fedeztek fel ebben a darabban és megállapították profeszoroskodó fontoskodással, hogy az egész nem jó, a téma szegény.

Lássuk csak, mi a darab témája.

Baracs Imre józan, jóra való parasztember; nagyon szerereti a feleségét és érte lemondott az italtól. Egyszer mégis, felesége és egész környezete unszolására iszik, leissza magát és megveri a feleségét, a ki nyomban ott hagyja és fiával együtt hazamegy édes anyjához. Egy pár hétig kibírja az ember a szomorú legényéletet, azután ürügyet talál, hogy felesége házatája körül ólálkodják, állítólag fiát akarja látni; a fiu azután behuzza az utcáról édes anyja mellé, ott kibékülnek.

Erre azután a pápaszemes fővárosi bírálót így szólal meg:

— Ugy-e bár, nem meglepő, nem fordulatokban bővelkedő, nem termékenynek ígérkező gondolat?

Hiszen akkor oda állok *Munkácsy „Krisztus Pilátus előtt“* című képe elé és ezt mondom:

— Ott ül egy emelvényen *Pilátus*, előtte áll *Krisztus*, mögötte halált kiált fejére a tömeg és egy szál katona tolja őket hátrább a lándzsával.

— Ugy-e bár, nem meglepő, fordulatokban bővelkedő, termékenynek ígérkező gondolat?

Ha így okosodom, nagy tudósnak fog tartani a laikus tömeg, de hogy igazam nincs és nem is lesz soha, az már bizonyos.

Határozottan tagadom, hogy mindenáron kell fordulat. A tájképben nem kell feltétlenül egy fordulatokban bővelkedő embertömeg — azért tájkép az és nem csatakép.

Gárdonyi falusi története tájkép, életkép — nem akar több lenni, azért mint ilyet kell venni. Mint ilyen pedig kitűnő, zseniális dolog és azért nem szabad merész fordulatokat bele kívánni, midőn nem is volt az a célja, feladata.

Baracs Imre lemondott az italtól. Erre jó a professzor és így elmélkedik:

— Nem tetszik valószínűnek előttem, hogy a nép között sűrűn tesznek ily fogadalmakat, ha csak nem igen erős vallási motívumok hatása alatt.

Mi az ördögnek kell sűrűn tenni ily fogadalmakat? Hát csak akkor emberi valami, ha minden tucat ember szokta azt rendesen megcselekedni? Azután csak vallási motívum mellett szokik le a magyar ember az italtól? Ezt mesélje el a tudós műbíró az akadémiának, ott elhisznek még ennél is nagyobb bolondot.

Igy lehet tudakossággal meg az ilyen darabban is kivetni valót találni. De ez ne bántsa *Gárdonyit*, a közönség megértette őt, tapsolt neki, jól mulatott a darabján — és ez a fő.

Az előadás mintaszerű volt; meglátszott az egyes szereplőkön, hogy kedvvel és ambícióval öntötték minden tudásukat és tehetsé-

güket szerepükbe. *Arkossy* mint *Baracs Imre* igen jól játszott; kitűnően találta el a hangot finoman jellemezte a magyar paraszt embert. A közönség minden egyes felvonás után zajosan megtapsolta. *Angyal Ilka* a menyecskét adta, tőle megszokott művészi alakítással. *Rubos* (*Baracs öcsöce*) és *Komlóssy Ilonka* (*Rózi*) a szerelmes ifjúpárt kedves, érdelemdu játékkal állították előtérbe és szép jeleneteik után sok tapsot arattak. *Bács* (*Göre Gábor*) és *Polgár Sándor* (*Durbints sógor*) kabinet alakításukkal folytonos derűtségben tartották a közönséget. Ugyes volt *Szabó László* *Kátsa* cigány szerepében. Külön kell kiemelni *Tomesányi Russit* ki az özvegy asszony szerepét kifogástalanul, művészi finomsággal játszotta, a bájos művésznőt nyílt színen is megtapsolták. Jók voltak *Mezey* (*Mihály*) *Fenyéri* (*Kovács*) *Kalocsa Róza* (*özv. Szunyogné*) *Tolnayné* (*Göre Gáborné*) és a kis *Kley Mariska* (*Jancsi*). **Carolus.**

* *Hegyesi Mari* Aradon. A nemzeti Színház kiváló művésznője, ki már régebben nem játszott Aradon, e héten két estére, színházunk vendége lesz. Két érdekes, a műsoron hosszabb ideje nem volt darabban lép fel. *Stuart Mária* címszerepét és *Lowodi árva* Eyrét játssza el csütörtökön és pénteken. Mind a két előadás bérletben lesz. A műsor ez okból a hét folyamán változást szenved. Kedden megmarad a műsoron a *Nagy mama*, de szerdán *Gárdonyinak* oly nagy sikert aratott falusi színműve *A bor* kerül színre. Ennek helyébe pedig szombaton *Newyork szépe* kerül.

* *A nagy mama*. Csiky *Gerzely* kedves vígjátéka igen jó szereposztással kerül holnap színre. A címszerep *Bácsné* elismert művészi alkotásai közül való. Mártát *Tomcsányi Russi* fogja játszani, a másik fiatal leányt *Piroskát* pedig *Komlósi Ilonka*. *Todorka* és *menyasszonya* komikus szerepére kitűnő pár *Polgár Sándor* és *Tolnayné*, a békéltető pap szerepe is *Mezei Péter* kabinet alakjaiból való. *Bács*, *László Gyula* és *Szöke Sándor* egészítik még ki az ensemblét, melynek összjátékában a legjobb előadás várható.

* *Színházi botrány*. Barmenba tegnap *Boems* *Walter* tragédiájának előadása alkalmával nagy botrány volt. Katolikus deákok, tanáraik vezetése alatt füttyel, kiabálással tüntettek a darab antiklerikális tendenciája ellen. A rendőrség a tüntetők közül sokat elfogott. A közönség a darab íróját és a szereplőket zajos ovációkba részesítette.

* *Bepereit kritikuskok*. *Salvatore Farina* ismert olasz költőnek „*Vak szerelem*“ című darabja a római nemzeti színházban megbukott. A lapok kritikuskai másnap természetesen e tény lapjukban konstatálták, aminek az volt a következménye, hogy a következő előadás teljesen üres nézőtér előtt folyt le. A dráma írója e miatt a kritikuskokat kártérítésért perelte be őket, őket okolván a darab bukásáért. A pör kimenetele elé nagy érdeklődéssel néz az olasz sajtó.

A polgármester képvásárlása.

Arad, április 15.

Egyik aradi lap hosszabb közleményben foglalkozott vasárnap a polgármester legutóbbi képvásárlásaival, azt irván, hogy a képzőművészek aradi kiállításán protekcióból, mások meghallgatása nélkül, a saját szakállára végezte a képvásárlásokat a polgármester.

A közönség tájékozására illetékes helyről a következő adatokat küldték be hozzánk:

9121/183—1899.

Határozat.

Minthogy a műpártolást csak az által állandósíthatjuk, ha folytonosan újabb és újabb tápot nyújtunk a nemes ideálokért lelkesülő fogékony szíveknek, a mit pedig csak úgy érhetünk el, ha Aradon egy állandó képtárt, műcsarnokot létesítünk, melyet közönségünk nem az évnek egy bizonyos szakához kötve, de minden időben felkérhessen: ennél fogva az Aradon létesítendő állandó képtárnak műbecsi alkotásokkal való beruházására 1900 ik évtől kezdve 500, azaz ötszáz forintot köz költségvetésünk kiadási rovatában minden évben előirányozunk.

A számvevői hivatal utasítjuk, hogy ezen ötszáz forintot 1900-ik évtől kezdve közkölt-ségvetésünk rendes kiadási rovatába felvegye.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1899. évi május 10-én tartott rendes havi közgyűléséből. Kiadta: *Institoris* s. k. ügyvezető (P. H.)

581/1901. szám.

Végzés.

A közgyűlésnek 9121/183—1899. számú határozata alapján felhatalmazzuk a polgármester elnöke alatt *Institoris* Kálmán főjegyzőt és Varjassy Lajos tanácsnokot, hogy a plzett célra 1900. évre városunk rendes költségvetésébe felvett 1000 egyezer korona összeg erejéig a most helyben megnyitott képzőművészeti kiállításon az Aradon létesítendő állandó képtár céljaira megfelelő képet vagy képeket vásárolhassanak.

Hjásrások eredményéről, a tanácsnak lesz a további intézkedéseknek megtétele céljából jelentés teendő.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi március hó 27-én tartott üléséből: Kiadta: *Lócs* s. k. tanácsjegyző. (P. H.)

7609/1901. szám.

Végzés.

A létesítendő városi képtár részére a magyar képzőművészek által városunkban megnyitott kiállításhoz képek vásárlására 7581—1901. sz. tan. végzéssel kiküldött bizottság jelentése nyomán, mely szerint egy nagyobb festmény 800 korona és egy kisebb festmény 200 korona árban megvásároltatott, a festmények árát a 9121/183—1899. sz. közgyűlési határozattal 1900. évre megszavazott 1000 korona azaz Egyezer korona a polgármester ur kezéhez kifizetésül utalványoztatik.

Arad sz. kir. város tanácsától 1901. évi március hó 28. *Institoris* s. k. h. polgármester. (P. H.)

A tanács által kiküldött bizottság megvásárolta: *Neugrády* Antal „A szív életéből” című festményét 800 koronaért és *Németh* Lajos „Naplemente” című festményét 200 koronaért.

Nagy betörés a fővárosban.

(Kirábolt trafik.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 15.

A fővárosban egy idő óta nagyon gyakoriak a betörések. Különösen a dohánytözsdéket „favorizálják”, mert ott a pénzen kívül sok könnyen értékesíthető áru és érték van rak-táron.

Az éjszaka a főváros egyik legnagyobb s legélénkebb forgalma dohánytözsdéjét dézsmál-ták meg. *Breuer* nővérek a károsultak. Üzletük a fővárosnak egyik gócpontján, a *Podmanicky*-utca és *Teréz-körut* sarkán van.

Ott van a városi villamos vasutnak a meg-állóhelye, a sarkon posztoló rendőr, szemben a *Stancsu-kávéház*, mely egész éjjel nyitva, s hogy mégis el volt követhető a betörés, az csak azt bizonyítja hogy a viszonyokkal telje-sen ismerős vakmerő betörők jártak ott.

A betörés részleteiről a következőket je-lenthetjük:

A *Podmanicky*-utca 20. szám alatt lévő dohánytözsde előtt, mely a *Breuer* nővérek tu-lajdonát képezi, van a villamos vasut megálló-helye. Épp azon a helyen állandóan alkalmazva van egy fiú, míg csak a villamos közeledik, aki a sineket igazítja. Azonkívül ott szokott tartózkodni több kalauz is.

Az éjjeli szolgálaton lóvók állítása szerint addig, míg az ő szolgálatuk tartott, nem történt meg a betörés, mert azt nekik okvetlenül észre kellett volna venni annyival inkább, mert a dohánytözsde külseje részint a szemben lévő nagy kávéházból kisugárzó fénytől, részint az üzlet melletti gázlámpától teljesen meg van vi-lágítva.

A betörők úgy két óra iájban nyitották fel álkulcsal a *Podmanicky*-utcai redőnyét az üz-letnek s onnan nagymennyiségű szivart, vál-tóúrlapokat, a teljes bélyegkészletet, 860 ko-rona készpénzt: összesen 4000 korona értékben loptak el.

A viszonyokkal teljesen ismerős emberek követhették csak el a betörést, mert egy fiók egész pénztartalmát, 360 koronát s bennelévő 20 koronás aranyat is elvitték.

Reggel fél hét órakor *Breuer* né fel akarta nyitni az üzletet, de ez legnagyobb ámulatára már nyitva volt.

Mindjárt tisztában volt azzal, hogy üzleté-ben betörést követtek el. Kára, mint azt ké-sőbb megtudta, 4000 korona.

A rendőrség erélyesen keresi a betörőket, bár eddig nincs jel, mely nyomra vezetne.

SPORT.

+ **Kirandulás Mezőhegyesre.** Az arad-hegy-vidéki turista-egyesület vasárnap, folyó hó 21-én kirándulást rendez *Mezőhegyesre* az ottani állami ménes és mintagazdaság megtekintése céljából. Indulás reggel 7:15 órakor az aradi vasuti állomástól. Visszaérkezés Aradra este 7:49 órakor. Jelentkezhetni *Kádas* Antal vasuti titkár hivatalában (Arad-csanádi-palota II. eme-let) szombaton délig. Az A. H. T. E. elnöksége.

+ **Az arad-hegyvidéki turista-egyesület** vá-lasztmánya kedden, f. hó 16-án este 6 órakor a *Millenium* sörcsarnok külön helyiségében ülést tart, melyre a tagok ez uton tisztelettel meghívotnak. *Tárgysorozat*: A tavaszi kirándu-lások programjának megállapítása. 2. Indít-ványok. Az A. H. T. E. elnöksége.

+ **Az aradi polgári lövészegylet** vasárnap, április hó 14-én tartott rendes díjlövészet eredmé-nye a következő: A legtöbb mozsarat lötték. 1. *Gebhart* István. 2. *Bródy* József. 3. *Magyari* Ferenc. 4. *Domonkos* Lajos. 5. *Feszler* Károly. 6. *Fritz* Fe-renc. 7. *Farkas* Abraham. 8. *Weisz* Dávid. *Kördi-ját nyertek*: 1. *Gebhart* István. 2. *Bródy* József. 2. *Domonkos* Lajos. 4. *Farkas* Abraham. *Mélylövés* 1. *Weisz* Dávid legjobb 4-es. 2. *Feszler* Károly. *Mozsárdíjat nyertek*: 1. *Gebhart* István. 2. *Bródy* József.

+ **Az aradi tornaegyesület** már tavaly erő-sen kultiválta a szabadban való játékot. S a mig akkor csak a fűleslapda játékokot üzte, ez idén *Székely* Károly kapitánysága alatt a foot-ball csapat is szervezkedett. Az annyira elha-nyagolt *Langa metát* is fölvettek a programba. A játékok májusban kezdődnek.

A betörők Napoleonja.

(A legutóbbi kóplopás tette.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 15.

Megemlékeztünk a minap arról az érde-kes kóplopásról, melyet 25 év előtt *Agnev* lon-doni cég ellen követtek el. A kép, amelyet *Gainsborough* hírneves angol festő festett, a „*Dewonshirei*” hercegnőt ábrázolja s óriási ér-téket képvisel. A kép most Amerikában meg-került. A tolvaj maga ajánlotta a cégnek visz-szavásárlásra, természetesen busásan. Terve azonban nem sikerült, mert elfogták. A tolvaj egy *Raymond* nevű egyén, kit a „Betörők Na-poleonja”-nak neveznek.

Raymond kalandos életéről kötetet lehetne írni. Tizennégy éves korában megszökött szü-leitől, kik egy kis amerikai faluban kereske-désből éltek. Szökése után egy tolvajbanda élére állt, melyet azonban hamarosan megunt, s ekkor különböző helyeken, mint zsoldos ka-tona jelentkezett, az előleg pénz felvétele után azonban mindenünnen megszökött. Ezután egy nagy vasuti lopásnál működött közre, de itt el-csüpték s három évi fogságra ítélték. Alig ült egy évet a fogságban, már is sikerült neki egy vízvezeteki csövön keresztül megszökni s

New-Yorkba menekülni, hol ismét egy betörő banda élére állott.

Ekkor követte el egyik legsikerültebb be-törését. A bostoni banképület mellett házat bé-relt, szobájából a ház falát kifurta s egy ket-tős ünnep alkalmával a furt lyukon behatolt a banképületbe, ahonnan több ezer font sterlin-get és nagymennyiségű értékpapírt vitt ma-gával.

A porosz-francia háboru alkalmával Pá-risba tette át székhelyét. Itt egy nagy gyé-mántlopásban vett részt, majd egy banda élén egy vonatot rabolt ki, mely alkalommal 700,000 frank értékű értékpapírt szerzett. — Rövid idő mulva *Capstadba* tűnik fel, hol egy nagy gyé-mántlopás folytán lett neve egyszerre isme-retes.

A lopott gyémántokkal Londonba utazott s itt elkövette a szemtelenség netovábbját. A lopott gyémántokkal egy gyémánt-kereskedést nyitott s orgazdája lett a leghiresebb gyémánt-tolvajoknak.

Franciaországban in contumaciam 20 évi fegyházra ítélték s mégis visszamerészkedett oda. Párisból való szökése után Londonba uta-zott, ahol a képtolvajlást követte el, amelyiken most huszonöt év után rajtavesztett. A képet saját yachtján szállította Amerikába. A pazar berendezésű yachtot a tolvajtól *Londsale* lord vette meg s ettől később a német császár.

A kóplopás után Brüsszelben követett el nagyvasuti lopást. Itt elfogták s husz évi börtönre ítélték. Hét évi magán zárkával azonban kitöltöttnek vették a büntetést és szabadlábra bocsátották.

Több millió értékű vagyont szerzett a betör-ők királya. *Raymond* nak gyermekei is vannak, kiket Amerikában kolostorban neveltet.

A bukott betétegyesület.

— A veszprémi botrány, —

Veszprém, április 15.

Szegény emberek kárán kell megint pél-dáját látnunk, hogy micsoda gazdálkodás folyik bizonyos pénzszövetkezeteknél, mert nincsenek kellő felügyelet alatt. A veszprémi betétegye-sület bukása ez a legujabb jellemző példa s ahogy az alább következő tudósítás az eddig csak hiányosan ismeretes ügyet most már min-den részletében megvilágítja, abból nem cupán erre az egy esetre, hanem bizonyos vállalkozá-sokra nézve általában megjelöljük a tanulságot.

A veszprémi betét- és kölcsönközvetítő egye-sület botrányos bukását két dolog okozta. Az egyik az, hogy esztendőkönn át hamis bizalom-keltéssel édesgették a sok szegény embert, hogy rakja be az egyesületbe a keservesen, megtakarított pénzecskejét. A másik meg, hogy az egyesület vezetői vakon megbíztak az előd-jeikben. Ez a száraz igazság s a veleje annak a sok zavaros dolognak, ami e bukott pénzintézet ügyében a bizonytalan vádakból és még bizonytalanabb védekezésekből támadt.

A botrány tudomás szerint egy márciusi közgyűlésen ütött ki, a melyről akkor számot adtunk. De az előzményei már egy decemberi bizalmas ülésen meg voltak, a mikor az egye-sület új ügyésze, *Köves* Jenő dr. felvilágosítást adott az igazgatóságnak és a felügyelő bizott-ságnak egy meglepő dologról. Arról, hogy a számadásokban közel negyvenezer korona, mint vagyon szerepelt, pedig az régóta elveszett pénz. Független levő követelések, a melyek nem ér-nek semmit és a volt ügyész mulasztása foly-tán behajthatatlanná vált összegek — mondotta *Köves* dr. és véle mások is azt ajánlották ak-kor az egyesület vezetőségének, hogy tegyék össze a magukéból ezt a pénzt, de ők erre nem

voltak hajlandók. Ennek a híre aztán elterjedt és a gyanu meg a nyudtalanság egyre nőtt a közgyűlésig, a hol viharban tört ki. A betevek egy része azonnal ügyvédhez vitte a könyvecskét, többen meg feljelentést tettek a büntető bíróságnál, hogy hűtlenül kezelték a pénzüket. A törvényszék elrendelte a vizsgálatot, a mely azonban az egyesület régebbi vezetőségére már ki nem terjeszhető, mert a büntethetősége elévült, csak azokra, a kik az utóbbi öt év alatt voltak az egyesület élén. Ezek pedig mindnyájan azt igyekeznek bizonyítani, hogy régi bűnök okozták az egyesület vesztét s a következőket adják elő:

Az egyesület — a többi ilyesfajta szövetkezet módjára — heti befizetésekből gyűjtötte a tőkéjét s amikor minden hat évben likvidált, nagyobb osztalékkal tévesztette meg a betevőket, akikben ezzel kellett bizalmat az új hat esztendő évjáratra. Persze a nagyobb nyereség nem lett volna baj, csak hogy az itteni bankokból vették föl rá a pénzt s ezt utóbb a betevek pénzéből fizették ki titokban. — Szóval azok a szegény emberek maguk fizették meg az osztalék árát egy idegen intézetnek s azonfelül ez a fizetség az egyesület számadásaiban — titok lévén — egyáltalában nem szerepelt, tehát szintén el nem számolt teher volt.

Hogy régebben történt mérleghamisítás, annak jellemzésére a következő esetet is említi, amelyre jegyzőkönyvi bizonyíték van: 1892-ben egy választmányi ülésen, ahol voltak hozzáértő emberek is, fölszólították a titkárt, hogy számolja el a behajthatatlan és a kétes követésekről. A titkár — a jegyzőkönyv tanúsága szerint — közel huszezer korona veszendő pénzről számolt el részletesen s bár a jegyzőkönyvben benne van az utasítás is, hogy ez az összeg leirandó, az évi mérlegben *hussadrésze, ezer korona van leírásba téve*. Tehát nyilvánvaló, hogy tudatosan hamis mérleg volt — mondják a mostaniak.

S mindezek fölött — suttogva és nyíltan — azon vannak, hogy minden bajnak az egyesület egy volt funkcionáriusa az oka, aki a városban előkelő szerepet játszott s akinek egy gazdag rokonát arra akarják rávenni, hogy járuljon hozzá valamivel a hiány fedezéséhez. Ez a hiány szakértők szerint százezer korona volna, de az egyesület feiszámlolásban lévén, nem az számít, ami a papíroson van, hanem ami a kasszában — nincs.

Ez pedig *kerek százyolcvanezer korona*. Ennyi az ami a szegény emberek pénzéből elveszett.

Megtérülne a felelősök vagyonából, de az a híre, hogy a betevek erre nem igen akarnak várni. Ötven százalékra már egyezkednének.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **A leánykiházasító-egylet közgyűlése.** Az aradi izraelita kiházasító-egylet tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését, Kohn S. N. elnöke alatt. Az évi jelentésből, a mely felolvasottnak tekintetett, kiemeljük a következőket. Az egylet vagyona az elmúlt évben igen szépen szaporodott. Özv. *Deutsch Márkné* szül. *Kunewalder Babetta* urnő 200 koronát, özv. *Inkei Emilné* urnő boldogult férje *Inkei Emil* emlékére 100 koronát, *Neuman* testvérek *Neuman Ede* emlékére 400 koronát, *Glück Károly* és neje szintén 400 koronát adományoztak. Az adományozók neveit a jegyzőkönyvben megörökítették. *Rosenberg Lipót* a tavaly tartott közgyűlésen az egyesület alelnökévé választották meg, de miután ezen tisztséget tulságos elfoglaltsága miatt el nem fogadta, a közgyűlés öt örökös választmányi tagnak választotta meg és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta. Az egylet vagyonjelentése 22,477 korona 78 fillér. Az egylet fennáll harmincnyolc év óta és 112 leány kiházasítása az egyletnek 24,960 fillérbe került.

Ottenberg Tivadar indítványára a közgyűlés a lelkes választmányának üdvös működéséért jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki, a szokásos felmentvényt az elnökségnek megadta. Ezután a tisztikar megválasztására került a sor. Megválasztottak egyhangulag elnökké: *Kohn S. N.*, alelnökké: *Weisz S.*, alaptőkegondnokká: *Éles Ármin*, pénztárnokká: *Moskovitz Izidor*, elenőrre: *Deutsch Ármin*, titkárrá: *Krausz Jónás*, *Rosenberg Lipót* állandó választmányi tag. Választmányi tagok: *Goldfeld Lajos*, *Krischl Zsigmond*, *Freud Fülöp*, *Ottenberg Tivadar*, *Pollak Gyula*, *Singer Adolf*, *Wechsler Ede*, *Weisz David*. Számvizsgáló-bizottság: *Böhm Adolf*, biz. elnök. *Holänder Ignác*, *Pollak Vilmos*, *Guttman Samu* biz. tagok.

A tisztiszolga merénylete.

(Áron főhadnagy jobban van.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15

A borosjenői merényletről ma újabb részleteket kaptunk. *Aron Jenő* honvédfőhadnagy, a kit *Obersein Simon* volt tisztiszolga oroszva megölt, ma már tul van minden életveszélyen. Az orvosok véleménye szerint, ha sebláz nem áll be, a főhadnagy pár nap múlva teljesen meggyógyul s elhagyhatja betegágyát.

Megkerült a tettes is. Mint tudjuk, *Obersán* a merénylet elkövetése után megszökött. A csendőrök azonnal nyomozására indultak s legelsőbben is *Kertesén* keresték, ahol *Obersán*nak a kedvese lakik s a hová maga is való. Vasárnap éjjel csakugyan megtalálták itt a merénylő tisztiszolgát. Rögtön vasravittek s úgy kísérték át *Borosjenőre*, ahol *Obersán* már a járásbíróóság börtönében ül.

A merénylet, mint a vizsgálat most megállapította, a következőképp történt: *Obersán Simon* kertesi legény, míg a borosjenői honvédszázalójnál szolgált, másfél évig tisztiszolgája volt *Áron Jenő* főhadnagynak. Jó bánásmódban részesült, ragaszkodott is urához és a szolgálattal annyira meg volt elégedve, hogy a midőn a múlt évben októberben megszabadult a katonaságtól, újra beállt a főhadnagyhoz cselédnek. Az utóbbi napokban azonban elfogta a vágy, hogy haza megy *Kertesre*; ezért a szolgálattól május 1-ére felmondta és tegnap reggel gazdájától szabadságot kért, hogy hadd menjen haza a gör. keletiek husvétjára. De a főhadnagynak szüksége lévén reá, nem engedte el. A szolga e miatt feleselni és gorbáskodni kezdett, mire gazdája arcul ütötte.

Áron Jenő ezután elment hazulról a lak-tanyába, honnan délben hazatérve, íróasztalához ült. *Obersán Simon* pedig bosszút forraít ellene; nyomban az arcul ütés után elment egy vaskereskedésbe, hol egy 9 milliméteres revolvert vásárolt s ezt zsebébe rejtette. Midőn aztán délben gazdája hazajött és mit sem sejtve, íróasztalára hajolva, dolgozott, a szolga háta mögé lopózott és közvetlen közelből nyakára lött. A golyó egyenesen a nyakgerincnek volt célozva, de a főhadnagy atillájának aranyzsinórjától eltérült s így ferdén végig futott a nyakon, a gége közelében jött ki és a falba furódott.

A merénylő erre kalap nélkül elfutott. — *Áron Jenő* a lövés után nyomban felemelkedett s maga sietett a rémülten berohanó neje elé e szavakkal:

— Nincs baj!

A sok vérvesztéstől mégis ágyba kellett feküdnie, de itt sem hagyta el megszokott humora és tréfálkozva fogadta nagyszámu látogatóit, kik a közszeretben álló családhoz részvétük és a szerencsés menekülés felett érzett örömük kifejezése végett siettek.

Áron főhadnagy előkelő nagyváradi család sarja. Középszkolai tanulmányait elvégezve, ön-

kéntes lett. A deli természetű, jó modoru önkéntes rövid idő alatt megnyerte felebbvalói elismerését katonás modora s rendkívül nagy szorgalma által.

Az önkéntesi év leteltével próbaszolgálatra vonult be a nagyváradi 4. honvédgyalozred-hez, ahol csakhamar hadnagy lett s mint főhadnagyt a 3. zászlóaljhoz helyezték át *Borosjenőbe*. Kellemes uri modora révén megszerették minden körben, a hol megfordult. Tízvaly házasodott, egy kis gyermeke van. A merényléről táviratilag értesített rokonok tegnap betegágyához siettek s örömmel tapasztalták, hogy a főhadnagy már az életveszélyen túl van.

Barnumék Aradon.

(A reklámkocsi.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 15.

Tegnap este érkezett meg a híres *Barnum* cirkusz első hírnöke: a reklám-kocsi, magával hozva vagy harminc embert. *R. F. Hamilton* és *Henry Beldeu* vezetésével meg egy pár ezer mindenféle színű plakátot.

Ezekkel a hirdető abroszokkal elárasztotta a harminc ember egy nap alatt az egész várost és a vidéket szerteszét, úgy hogy alig lehet az ember öt lépést, hogy szembe ne tűnjik egyik másik plakát, melyeken minden elképzelhetetlen formában vannak felpingálva: cirkusz művészei amint hátborzongató gimnasztikáikat produkálják.

A városban másról sem beszéltek egész nap, mint a *Barnum* és *Bailey* cirkuszáról, és arról a nagy reklámhajszásról amit kifejt.

A vasúti-állomáson egy félreeső helyen áll a híres reklámkocsi, mely három héttel előzi meg mindenütt a cirkuszt. Vagy ötven-hatvan láb hosszú vasuti kocsi ez, az oldalán az ismert jelszó: „A világ legnagyobb látványossága” ékeskedik. *Barnumék* összes cimeit hirdeti a kocsi oldala, az elmaradhatatlan „limited” szócska kíséretében.

Belül igazi amerikai képet nyújt a vagon. Egy tíz láb hosszú és öt láb széles irodahelyiség van az elejében, melynek berendezése becsületére válnék akármilyen előkelő világcégeknek. Íróasztal, szekrény, képek egész halmaza, két ágy, díván van benne és emellett még kényelmesen elfér 4—5 ember, azon a bámulatos kis helyen. A csim, ami jellemzi ezt az irodát szinte páratlan. Leri minden szögéről az amerikai praktikusság.

Beljebb menve a kocsi-ban egy hosszú szűk folyosóra ér az ember, melynek mindkét oldalán tucatszámra vannak a kisebb-nagyobb ládák fiókok, bennük pedig a plakátok ezrei, a reklám könyvecskéik, melyekkel ma már Aradot is elárasztották.

Egy folyton fűlő gőzkazán, hosszú asztalok vannak a kocsi másik végében. A kazánt ragasztó csiriz olvasztására használik, az asztalon pedig terjedelmes plakátok hajtogatását végzik.

Már Aradon is tett vásárlást *Barnum*. Három métermázsas lisztet vett *May K.* és fia cégnél, hogy a főragasztáshoz szükséges csirizt előállítsa vele.

A reklámkocsi még ma este elment *Békes-Csabára*, magával vive azt a harminc gyorskezü embert is, kik tegnap *Temesvárt*, ma pedig Aradot aggatták teli tarka falragaszokkal.

Május hatodikán reggel érkezik Aradra a cirkusz. Jegyeket csakis aznap lehet kapni részint *Klein* és társa könyvkereskedő cégnél, részint kinn a cirkusz pénztáránál.

HIREK.

Arad panorámája.

— Uj park a nagyköruton. —

Arad panorámája: a Maros-part egyre szépül. Aki csak három-négy évvel ezelőtt látta a mi körutunkat, az ma alig ismer rá, különösen így tavaszi időben, mikor az igazságügyi palotától a nyári szinkörig minden csupa zöld.

Egyáltalában a város fejlődése egyre a Maros-part felé húzódik. Most, hogy a lyceumi játszótér berendezése készül, már csak a nyári színházon túl fekvő terület szorul rendezésre. Ennek érdekében ma egy kérvény érkezett a város iktatójába, mely szóról-szóra így hangzik.

Tekintetes tanács.

A nagy körut és Erzsébet-királyné körut építészetileg immár befejezéséhez közeledik és e két új utvonalon Arad legmodernebb épületei emelkednek. Dacára annak, hogy ugy magánosok, mint testületek áldozatkészségéből immár egész új palota-sor szegélyezi a két utvonalat, sőt maga a tekintetes törvényhatóság azon nem csekély áldozattal gy nyári színházat épített, maga a Nagykörut és különösen annak a nyári színház és a fa- és fémipar iskola mögött elterült része a lehető legelhanyagoltabb, mondhatni siralmas képet tár elénk.

A kereskedelmi és iparkamara, ugyszintén a kulturmérnöki hivatal és a szomszédos ipariskola palotája esős időben csaknem hozzáférhetlenek, a nyári színház közvetlen környékét minden esztetikai izlés és követelmény arculcsapásával szénatelek és szalma-boglyák disztelenítik el, nem is beszélve a fa- és fémiparkola és a volt Jiraszek-féle telek között elterülő üres telekről, melyen állandóan fuvarosok tanyáznak jár műveikkel és lovaikkal és az ehnek folytán képződő és évek óta beszivódó tragya megfertőzteti az egész vidék levegőjét annyira, hogy a fa- és fémipar iskolának e részre nyíló ablakai a beözönlő bűz miatt ki sem nyithatók.

Ezen állapotok nemcsak reánk nézve tarthatatlanok, hanem, szépés eti és közegészségügyi szempontból a legenyhébb bírálatot sem bírják el és sürgős intézkedést igényelnek.

Ezek alapján azon tiszteletteljes kéréssel járulunk a tekintetes tanács elé, miszerint a nagykörutnak közvetlen részét a Bockó-utcaig közvetlen, a szénatelepeket azok jelenlegi helyéről kitelepíteni, a területet beszárítani és parkiroztatni, a fuvarosok által eddig használt területnek hasonló célra leendő felhasználását eltiltani, ezen területet bekeríteni és ezen vonalszakasznak megfelelői világítását is elrendelni méltóztatásuk.

A Szende Tivadar dr. által benyújtott kérvényt, melynek kérelmi része felett szombaton dönt a tanácsülés, aláírták: A fa- és fémipar iskola képviseletében Nesnera Aladár, a kulturmérnöki hivatal képviseletében Veszprémy József főmérnök, továbbá Marschall Lajos dr., Edvi-Ilés László, az Andrányi Kálmán utóda cég, Leszkay András, Nagy Lajos és Szende Tivadar stb.

Ha a tanács teljesíti a kérvényezők kérését, az egész Maros-part az igazságügyi palotától a kincstári hidig készségtelenül legszebb részlete lesz Aradnak, különösen ha majd a kulturpalota és a tornacsarnok is elkészül.

— Gizella hercegnő magyar földön. Mint Bécsből táviratozzák, Gizella bajor hercegnő, aki tegnap este Münchenből Bécsbe érkezett, ma reggel leánya, Augustia főhercegnő látogatására Kis-Tapolcsányba érkezett.

— Vizsgálat az aradi állami hivatalokban. Az állami számvevőszék elnöke közjogi állásánál fogva bármely állami hatóságnál az utalványozás és vagyonnevelés rendjét, valamint az ellenőrzés rendszerét megvizsgáltathatja. Rakovszky Ist-

ván, az állami számvevőszék elnökének intézkedéséből az aradi állami hivataloknál ilyen vizsgálatot tartanak most, a mely holnap, kedden reggel fog megkezdődni. Az e célból kiküldött Strausz István dr. állami számvevőszéki főtisztviselő ma tiszteletgett Urbán Iván főispánnál, Csernovics Diodor dr. állami jószágigazgatónál és Krausz József kir. pénzügyigazgatónál. A vizsgálat megejtésére Budapestről az esti vonattal a kereskedelmügyi kormány képviseletében Fingerlos József főszámtanácsos és Szűcs miniszteri titkár is megérkeztek. A vizsgálat a posta- és táviróhivatalban veszi kezdetét. Azután sorra jön a jószágigazgatóság és a kerületében tartozó ispánságok, a pénzügyigazgatóság a mellé rendelt számvevőség és kir. adóhivatal, a fővárhivatal, sóhivatal, a dohánybeváltó hivatal, a kir. kulturmérnokség, folyammérnökség s esetleg a csendőrség és a honvédség.

— Házasság. Mandl Vilmos dr., az aradi ügyvédi kar kiváló tagja f. 28-án délelőtt 11-órakor köt házasságot Budapesten a dohányutcai izr. templomban a bájos Rédey Szidi kisasszonnyal.

— A kisjenői plébánia. A husvéti változásokat a csanádi klerusban holnap írja alá Desseoffy Sándor megyés püspök, aki jelenleg Budapesten időzik. Egyebek közt a kisjenői plébánia is betöltésre kerül, a hol tudvalevőleg József kir. herceg a kegyur.

— Az orosz lázadásról. Pétervárról táviratozzák, hogy az ország minden részében, a letartóztatott emberek száma óriási arányokat ölt. Odesszában 15000 embert tartóztattak le a lázadás ideje alatt. Szent-Péterváron még most sem tudja a lakosság, hogy mily nagy a száma az elfogottaknak. Kétségbeesve, tömegesen keresik fel asszonyok a rendőrségeket, hogy hozzátartozójuk iránt kérdezeskődjenek, de a rendőrség sem tud nekik felvilágosításokat adni, mert még nem tudták megállapítani, kit tartóztattak le és kit gázoltak el annak idején a kozákok. Az új közoktatásügyi miniszter 200 egyetemi hallgatóit, és 150 hallgatónt szabadlábra helyeztetett. Moszkvában, Odesszában és Kievdében óriási számban osztogatnak szét proklamációkat. A távirat a forradalmi bizottság fölfedezésére vonatkozólag azt mondja, hogy az erre vonatkozó hírek annyiban tévesek, hogy nem a bizottságot, hanem egy forradalmi szektát fedeztek föl. Az utóbbi napokban lázas agitációt fejtenek ki egy a cárhoz fölterjesztendő kérvény mellett, melyben alkotmányt kérnek. A kérvényt pedig 15,000 ember irt alá.

— Erzsébet királyné szobrára. A vármegye rekonstruált két székhaza közt létesített parkban felállítandó Erzsébet királyné ércszobor költségeire a főispánnál eddig a következő adományok folytak be: Vásárhelyi Béla 100 kor Bohus Zsigmond báró 100 kor Wittmann János orsz. képvis. 50 kor, Almássy Dénes gróf 200 kor, Purgly János 50 kor, Bréda Viktor gróf 50 kor, Bánhidy Antal báró 50 kor, Löffler Jakab 10 kor, Muszkalay János apát 20 kor, Kincig János 100 kor, Bánhidy Klára báróné 20 kor, Cárán Marton 10 kor, Solmossy Lajos báró 100 kor, Eles Armin 10 kor, Hendrey Pál 30 kor.

— Ülések a vármegyén. A Bibics-alapítvány bizottsága holnap, kedden délelőtt 10 órakor a vármegyeházán ülést tart. Ugyancsak holnap d. e. 11 órakor ülésezik a megyei központi választmány is.

— Pálffy gróf nyilatkozik. A megszőkött nagyikindiai huszárkapitány fivére Pozsonyban nyilatkozott tett közzé, a melyben azt mondja, hogy igaz ugyan, hogy Pálffy gróf eltávozott, sok adóságot hagyva maga után, de előzőleg bejelentette ezredénél rangjáról való lemondását. Az sem igaz, — mondja a nyilatkozat, — hogy Pálffy kapitány a tisztársait megkárosította. Kijelenti továbbá, hogy a család mit sem tud Pálffy gróf jelenlegi tartózkodási helyéről.

— A főváros kölcsöne. Budapest főváros számvevősége ma délelőtt összegezte a központi városi pénztárnál és a budapesti pénztézeteknél történt aláírásokat. E szerint összesen 47,468.900 koronát irtak alá. Ebből 10 millió 165,600 korona aláírás a főváros pénztáránál történt, 37.303,300 korona pedig a pénztézeteknél.

— Főispán az államfogházban. Érdekes vendéget kapott ma a szegedi államfogház. Akkorára utalta be az igazságügyminiszter Dániel László volt nógrádi főispánt, aki két év előtt Rohoncy Gida országgyűlési képviselővel pisztolypárbajt vívott Budapesten. A párbajt nagy és heves harc előzte meg, amelynek számai visszanyulnak még abba az időbe, mikor Dániel alispánja volt Torontálvármegyének. Dánielt ugyanis a vármegye alispáni székéből választották meg zichyfalvi képviselőnek s mint ilyen lett főispánja Nógrádnak. A titkos intrika azonban, mely élkeserítette köztisztviselői pályáján, akkor kezdett nyílt ellenségeskedéssé fajulni, mikor Dániel lemondott a főispánságról s hazament torontáli birtokára. A sok apró túszurás eredménye volt az szenzációs cikksorozat, amely két év előtt látott napvilágot a B. H.-ban. A cikket Kass Ivor báró írta, az adatokat azonban Dániel szolgáltatta ezekhez. A „Torontáli rendszer“ sok érdekes leleplezést közölt s nagyszabású tüntetést vont maga után Rónay főispán mellett. Volt fáklýásmenet, háromnyelvű szónoklat, görögtűz és sok lelkesedés. A legközelebbi megyegyűlésen pedig a vármegye törvényhatósági bizottsági tagjai közül intették le néhányan a cikkezőt. Szerzőnek ekkor Dániel László jelentkezett s megverekedett dr. Demkó Endre ügyvéddel, majd Rohoncy Gidával. A fáklýá-szónokok jegyzőkönyvileg adtak elégtételt. A Demkóval vívott párbajáért már leülte Dániel a szegedi államfogházban a büntetést. Rohoncy miatt ma vonul be újból egy napra.

— Lövöldöző cipésmester. A fővárosban ma délután véres tette ragadt a szerelem egy cipésmestert. Mint tudósítónk táviratozza, Jurák Pal budapesti cipész már rég óta udvarolt a Podrohányi Adélnak, aki szobaleányi minőségben éldegélt a fővárosban. A leány is szerette Jurákot, akinek egyedüli vágya az volt, hogy a leányt feleségül vehesse. Podrohányi Adél anyja azonban nem akart beleegyezni a botrányba és azon törekedett, hogy a leányát távol tartsa Juráktól. A szerelmes cipésmester ma délután fölkereste a leányt anyjánál, aki egyszerűen azzal állt Jurák elé, hogy oda-künn tágasabb. Jurák revolvert rántott és le akarta löni az öregasszonyt. A leány azonban közbevetette magát, mire Jurák négyyszer rálőtt a leányra, aztán önmagát lötte meg. A leány a négy lövés dacára csak könnyen sebesült meg, míg Jurák sebe életveszélyes. Mindkettőt a Rókuskórházba szállították.

— Eljegyzések. Engel Hugó aradi államasuti tisztviselő eljegyezte Tedesko Ilonát Aradon.

Messer József m. kir. honvédőrmester eljegyezte Friedrich Annát Mercifalváról.

Markovits Mihály dámai (Zemplémmegye) tanító eljegyezte Aradon Tótk Etelkát.

Horváth János aradi kovács eljegyezte Lhyó Erzsébetet Nagyszalontáról.

Lakatos Lajos eljegyezte Fischer Paulinát Aradon.

Stenger Dávid aradi sütőmester eljegyezte Stern Reginát Beregszóról.

Olteán János kereskedő eljegyezte Popovits Reginát Petrisről.

Radó Jyula budapesti kereskedő jegyet váltott Hartmann Johannával Aradon.

Perveiler Lőrinc esztergályos eljegyezte Harici Katalint Aradon.

— **Dühöngő örült.** Nagyváradról táviratozók lapunknak, hogy tegnap délután egy *Czirjék* Emil nevű ember, aki két évvel ezelőtt az államvasutak nagyváradi állomás-ellenőre volt, — örültségi rohamában több embert fojtogatni kezdett a kálvária-utcán járókelők közül. Boldog családi életet élt feleségével és két szép gyermekével egykoron Czirjék Emil. A daliás emberen egyszerre az elmezavar tünetei mutatkoztak. Üldözési mánia vett erőt rajta, azt képzelte, hogy a felesége elakarja pusztítani. Brutális módon kezdett bánni a feleségével, a ki már a maga és gyermekei életét kezdte féltetni Czirjéktől. Rokonai tanácsára beszállította férjét a biharmegyei közpórház megfigyelő osztályába. Ott konstatálták, hogy Czirjék tényleg örült. Felvitték a fővárosba, ahol a lipótmezei örültek házába helyezték el. Egyszerre Czirjék aláírásával súlyos vádak tartalmazó dolgok kezdtek megjelenni a lapokban. Súlyos vádakkal illette bennök az orvosokat, akik fogva tartják és a feleségét, akiről azt állította, hogy meg akar tőle szabadulni. A vádak nagy feltűnést keltettek. Az emberek azt kezdték rebesgetni, hogy Czirjék tényleg nem örült. Annyira, hogy ki is szabadult a Lipótmezőről. Tegnap tört ki újból, s most már teljes mértékben, az örülete. A gyanútlan járókelőket fojtogatta. Közben leirhatatlan szavakkal szitkozódott. A járókelők menekültek előle. A szegény beteg ellenőrt nagy küzdelem között beszállították a biharmegyei közpórházba.

— **Vak magyargyűlölet.** Egy bécsi táviratunk jelenti, hogy a *piseki bíróság, mint sajtóbíróság elítélte a „Gemüthlicher Erzähler“ című naptár terjesztését, mert abban magyar gyógyszer hirdetései is vannak.* Valóban nevetséges volna a dolog, ha valami sötét, nyomasztó kép nem tárulna belőle elénk. Adáz gyűlölet ri ki az ítélet minden szavából. Jogi szempontból nézve szinte lehetetlen az ilyen ítélet és inkább hisszük, hogy félreértésen alapszik az egész. Ma azonban nem, akkor fölötte sajnálatos, mert míg mi otthont nyújtunk, a hozzánk betolakodó osztrák vigéceknek, addig Ausztriában egyenesen üldözési mánia dühöng minden ellen, a mi magyar.

— **Fábián László arcképe.** Megirtuk, hogy a városháza díszterme számára a város megfestette *Fábián László* volt főispán életnagyságu arcképét. A mű festésével *Polgár Géza* festőművészt bizta meg a tanács. A kép elkészülvén, a kereskedelmi akadémiában levő képkiallításra van kifüggesztve. A folt főispán arcképe igen sikerültnek mondható. Itt említjük fel, hogy a jeles művész amatőr-festő iskoláját már ma megnyitotta műtermében, de mivel sikerült neki a polgári leány iskolában kapni egy termet e célra, már holnap, kedden ott tartja az előadást.

— **Ongyilkos katonatiszt.** *Budapest*en, katonai körökben egy fiatal katonatiszt öngyilkossága keltett ma feltűnést. *Stehlik Ottomár* a 44-ik gyalogezred hadnagya volt, bécsi születésű, alig 24 éves fiatal ember. Az kergette a halálba ami az előtte öngyilkossá lett katonatisztnek majdnem mindegyikét. Mulató társaság, orfeumi hölgyek és igen rossz vagyoni viszonyok. Uzsorások körmei közé került és a felszaporodott adósságot nem tudta fizetni. Kerestett magának civil alkalmazást is, hogy si-

keres esetben lemond a rangjáról, de hiába. Ma délután az *Albrecht-laktanyában* szolgálati revolverével *szíven lötte magát.* Egy irást találtak asztalán, melyben tisztis rangjáról lemond, rossz anyagi helyzetét hozván föl okul. A kérvény elintézését azonban fölöslegessé tette az ölmogyó. Holnap temetik a 16. sz. helyőrségi kórházból.

— **A pénzhamisítók kihallgatása.** Az aradi pénzhamisító banda letartóztatott tagjait még vasárnap átkisérték a kir. ügyészség börtönébe. Mint megirtuk, *Kirián Jenésucnét* és *Mészáros Gábort* a törvényszék ideiglenesen szabadlábra helyezte, *Pintye Györgyöt* azonban, mivel sem bejelentett lakása, sem állandó foglalkozása nincs, továbbra is fogságban tartotta. Vasárnap délelőtt hallgatta ki őket *Nqiró Géza* kir. vizsgálóbíró. *Kirián* és *Mészáros Gábor* nagyobb részt bevallottak mindent. *Pintye* védőjéül *Cedly Károly* dr. aradi ügyvédet nevezte, a ki fellebbezést nyújtott be *Pintye* letartóztatása ellen a kir. törvényszék vádtanácsához. A rendőrség még mindig folytatja a nyomozást, mert valószínűnek látszik, hogy a banda nagymennyiségű egy- és ötkoronásokat tart valahol elrejtve.

— **Királytitkok.** Pétervárról érdekes dolgot jelentenek. Ez év május 6-án lesz kerek száz éve, hogy *I. Pál* orosz cárt meggyilkolták. A meggyilkolt cár egy elzárt vas szekrénykét hagyott hátra, azzal a szigorú rendelettel, hogy csak halála után száz évvel szabad fölnyitni és tartalmát megnézni. Az érdekes szekrényt a gacsina palotában őrzik. Az mondják, hogy *II. Miklós* cár ég a kíváncsiságtól, a szekrényt titkát megösméri, mely száz óta van elrejtve az emberi szemek elől. A szekrényt a kinyitása után az állami levéltárban helyezik el. Az *angol királyok* birtokában egy sokkal régebbi keletű rejtélyes csomag hever, évszázadok óta, melyet senki sem mer fölbonítani. A gondosan lepecsételt csomag *Erzsébet* angol királynő idejéből való. „Azt mondják“, hogy a nagy királynő legintimebb följegyzései és szerelmes levelei vannak a csomagban. A titkot szigorú rendelet őrzik, mely szerint az iratcsomót csak Anglia uralkodója, a Lord kancellár és a Canteenburg érsek együttes beleegyezésével és jelenlétében szabad fölbonítani. Ez a három azonban ezideig még *sohasem egyezett bele* egyhangulag a fölbonításba. Hol egyiknek, hol másiknak volt kifogása ellene. S így az érdekes titok mindezeideig titok maradt.

— **Megmagyarázhatlan erő.** A szegedi kórház orvosánál tegnap egy intelligens uri ember jelentkezett és elmondta, hogy a neve *Bartos Kálmán*. Temesvárott hivatalnok és tartalékos hadnagy. Mikor pedig állítását okmányokkal igazolta, azt beszélte, hogy valami magyarázhatlan erő Temesvárról távozásra bírta. Ennek az erőnek nem tudott ellenállani s városából még husvétkor elment, anélkül, hogy tudta volna hova. Folyton ment és Szegedre ért. Itt arra a meggyőződésre jutott, hogy agyában kell valami bajnak lenni, aminek következtében az orvost arra kérte, hogy a kórházban elhelyezze és megfigyelje. Kíváncságát persze teljesítették s a történetéről családját is értesítették.

— **Orvosi laboratórium.** *Posgay István*, az aradmegyei közpórház jeles orvosa, a ki a fővárosban *Petrik Ottó* az egyetemi tanár kórházi intézetében három évig tanulmányokat folytatott, Aradon *József főherceg*-ut 8-ik sz. alatti házában orvosi laboratóriumot rendezett be, hol kórszövettani, vegyi és bakteriologiai vizsgálatokat teljesít. E tekintetből kartársainak is szívesen áll rendelkezésére.

— **Operáció a börtönben.** *Kacsink Péter* régi lakója már a szegedi csillagbörtönnek. Ebben a bajában most még nagyobb baj érte, mert megbetegedett a lábára, még pedig olyan súlyosan, hogy műtetet kellett rajta végezni. A kerületi börtön kórházában ma amputálták a szerencsétlen rabot, aki a börtönben nemcsak a szabadságát vesztette el, de az egyik lábát is.

— **Lelketlen mostoha.** A temesvári kir. ügyészséghez ma névtelen fejelentés érkezett Zsebelyről, hogy ott egy jómódu gazda felesége megmérgezte férje első házasságából származó leánygyermekét. A kir. ügyész azonnal táviratilag intézkedett, hogy a kis halottat ne temessék el. Ma délután *Szigeti Henrik* dr. kir. törvényszéki orvos felboncolta a tetemet. A boncolás eredménye után szenzációs letartóztatás várható.

— **A regény vége.** Érdekes és mulatságos eset fölött mosolyognak most a gyomaiak. *Lakatos Terka* és *Weinstein Vilmos*, egy szerelmes pár története, mint egy modernül romantikus regény úgy indult meg s bár egy hirtelen fordulattal kissé tragikus színezetet nyert a történet, később ismét kisütött a romantika derűs napja, hogy bearanyozza a boldog idillt. . . A vége mégis nagyon prózai ennek a regénynek — és ezen prózai befejezésen mulat most egész Gyoma. Ugy kezdődött a dolog — alig három hete — hogy a szerelmes pár egy szép tavaszi napon megszökött. A szerelem szárnyait a gyors vonat helyettesítette, mely Budapestre röpitette őket, hol három napot vigan éltek a Rémi-szállóban. Csak hogy a szemfüles detektívek hamar kinyomozták *Weinstein* ur álnévét s a körüti aranykalkából sirva hozták haza a kisasszonyt. A gavallért meg a rendőrség vette pártfogásába. Ez volt a tragikus fordulat. A leánnyal együtt ugyanis két darab szép ezresbankó is kltűnt a szülői házból. És három nap alatt egy pár százaz eluszott az egyik ezresből. Emiatt a bíróság kezébe került *Weinstein*, a kit a gyulai törvényszék vizsgálóbírója le is tartóztatott. Majd egy hétig ült vizsgálati fogságban a gavallér, míg a törvényszék vádtanácsának meg nem lágyult a szíve s szabadon bocsájtotta. A romantika itt kezdődik újra. A szép cigány-leány vörösre sirta bogár szeméit, úgy szerette a lovagot. Nyilvánvaló volt, hogy belehal, ha az övé nem lehet. . . S a szülők szíve kiengesztelődött, mikor *Weinstein* a fogházból kiszabadulván, kérésként állított be *Lakatosék* házába. A husvéti ünnepek alatt történt ez. A szülők megbocsájtottak — amit *Amor* összekötött, ember azt ne válassza szét — s megülték nagy vigan az eljegyzést. A leány meg a legény uszott a boldogságban, kireperáltak a csorbát, most már Isten és ember előtt szethetik egymást. . . Szótték a szivárványos jövő rózsás terveit, hogy a szép *Terka* szülei majd nyitnak nekik egy kis üzletet s ott éldegéltek boldogan — az emberi kor legvégső határáig.

Pénteken azonban hirtelen beborult a szép idillnek. *Weinstein Vilmos* egyszerre csak eltűnt. Keresték, kutatták, tüvé tettek érte mindent — hiába, a legény sehol sincs. *Lakatos István* szívébe ekkor szörnyű gyanu költözött: szaladt a pénzes szekrényéhez s ott csakugyan megtalálta az eltűnt völegény keze nyomát: hiányzott belőle 520 korona.

Hát ez a modern regény prózai vége. *Weinstein Vilmos* ismét megszökött, ezuttal azonban ott-hon felejtette a bogárszemű *Terkát*, csak az apja pénzt vitte el. *Lakatos István* már megtette a fejelentést, hogy országszerte köröztessek a gavallér.

— **Pusztán közel agyonvert fiu.** Ulmban tegnap korcsmai verekedés alkalmával egy *Hermann* nevű szolgálégény pusztán kézzel olyan ütést mért egyik társának fejére, hogy az, az ütés következtében holtan terült el a földön. A gyilkost letartóztatták.

— **Gyerekhulla a csatornában.** A csálai erdő alatt huzadó levezető csatorna tegnap délután egy fiugyermek holttestét vetette ki. — *Kleity Mihály* csatornafelügyelő nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A hülát a rendőrségre vitték és felvették róla a hivatalos jegyzőkönyvet. — Ma délután a csecsemő holttestét felboncolták, hogy megállapítsák, vajjon élve született-e, aztán a felsőtemetőben temették el. A bűnös anya felderítésére a rendőrség megtette a szükséges intézkedést.

— **A muszkavezető.** A képviselőház környéke napok óta csendes és még csendesebb az élet odabenn, a hol valóságos husvéti nagyakarítás megy végbe. Mindenütt mosogatnak, tisztogatnak és surol-

Budapesti ár- és értéktőzsde.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. Budapest, április 15.

Déltőzsde. Buzakinál kielégítő, vételkedv jó. Tartott irányzat mellett 36.000 métermázsra került forgalomba, 2 1/2-5 fillérrel drágább áron. A többi gabona-nemű tartott. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Repce) and Price range.

Zárul 5 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri májusra, Tengeri júliusra, Repce) and Price range.

Zárul 5 órakor:

Table with 2 columns: Item (Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Leszámitolóbank részvény, Rima-Murányi vasmű részvény, Osztrák-magyar államvasuti részvény, Közúti vasút, Városi villamos vasút részvény) and Price.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, április 15.

Table with 2 columns: Item (Magyar aranyárjádék, Magyar koronajárjádék, Magyar arany, Magyar ezüst, Magyar keleti vasút, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjárjádék, Osztrák járjádék ezüst, Osztrák járjádék arany, Koronajárjádék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar államvasút, 20 frankos arany (Napoleonkor), Német birodalmi márka, London, Paris) and Price.

IDEGENEK ARADON.

Április 15.

Fehér Kereszt szálloda. Feik Ignác utazó Bécs. Berger Ignác utazó Bécs. Dévai Dezső utazó Budapest. Bárdi József utazó Budapest. Pollák Sándor utazó Budapest. Schnitzer Simon utazó Bécs. Hecht Lajos gyáros Bécs. Seidner Rezső kereskedő Berzova. Reiter Manó utazó Budapest. Deutsch Ignác utazó Bécs. Robitschek Lipót utazó Bécs. Schwarz Rezső utazó Budapest. Monti Fülöp utazó Bécs. Richter József utazó Budapest. Gross József utazó Budapest. Lengyel József utazó Budapest. Rosenblum Márk utazó Budapest. Popper Gyula utazó Budapest. Klein Mór utazó Bécs. Winter Fülöp utazó Bécs. Keppich Zsigmond utazó Bécs. Komlós József utazó Budapest. Popper Gyula utazó Nagyvárád.

Központi Szálloda. Juttenty Belden utazó New-York. K. I. Hamilton utazó New-York. Dima János kereskedő Lupény. Lendvay Márk orvos Kőrösbánya. Dr. Bakos Ödön ügyvéd Makó. Dr. Krausz János számvevő Budapest. Friedman Gyula birtokos Nagylak. Friedman Sándor birtokos Mtskoc. Regdol János építész Szeged. Leidl István főmérnök N.-Szalonta. Radó Gyula utazó Bécs. Kohn Mór utazó Bécs. Königstein Ödön utazó Bécs. Singer Miksa utazó Bécs. Goldschmidt József utazó Budapest. Veric Lajos utazó Budapest. Perl Miksa utazó Budapest. Bisler Béla hivatalnok Budapest. Gergely Ferenc utazó Budapest. Stern Sándor utazó Jászberény.

Vass Szálloda. Sonenschein Mór utazó Bécs. Deutsch Henrik utazó Bécs. Hausle Endre utazó Bécs. Kemény Manó vállalkozó Székudvar. Klínger N. vállalkozó Szeged. Schab József utazó Budapest. Fein Mór utazó Bécs. Marosi Béla utazó Zombor. Spira N. vendéglős Facset. Juhász Károly titkár Budapest. Pollatschek Mór kereskedő Valemare. Aranyi Dániel utazó Budapest. Tarnóczy Kálmán felügyelő K.-Vásárhely. Kis Ernő felügyelő Miskolc. Kleits Gyula felügyelő Eger. Hegedűs Sándor felügyelő Miskolc. Pattenkopfer Sándor felügyelő Budapest. Hunger.eider Simon utazó Bécs. Grof József kereskedő N.-Szeben. Pollak Bertalan utazó Budapest. Egey Szilárd felügyelő Facset. Martin Gyula magánzó Bukarest. Roth Jenő utazó Budapest. Kohn Károly kereskedő Fehértemplom. Schubert Gyula utazó Bécs. Diamant Sándor utazó Bécs. Gábor Albert utazó Budapest.

CSARNOK.

Ártatlan bűnösök.

Irta: Szabóné-Karay Anna. [3] (Folytatás.)

III.

Bocsásson meg nekem Adrienne, hogy még mindig itt vagyok, habár már hetek óta várnak reám új állomásom. Még mindig itt tart valami. tudja Isten miféle érzés, micsoda jó, vagy balsejelem, de valami arra kényszerített, hogy még egyszer tolokodjam ide, hogy még egyszer nézzek a szemébe - Adrienne, - folytatá Loránt szomoruan, meghatottságtól remegő hangon, - ugy-e megbocsátja nekem, hogy idetolokodtam, hogy látnom kellett még egyszer, utoljára, egy pillanatra Lent már a kocsi, hogy a vonathoz vigyen, nem leszek soká terhére, csak arra kérem, nézzen a szemembe, engedje megcsokolnom a kezét. ne váljunk el haragban. Bocsássa meg multkori kiméletlen szavaimat, mint a hogy én is megbocsátom azt a sok kint, mit nekem okozott. Sokat szenvedtem, Adrienne, Isten a tanum, nagyon sokat, tegye kezét a szívemre, ugy fáj, ugy fáj itt belül ez a szegény, lemondani nem tudó, nagyon szerető, szegény beteg szív. Oh miért, miért is üzött ily kegyetlen játékot velem, ha sohasem szeretett?

Loránt! - kiáltott a leány kétségbeesve. - ne szóljon így hozzám, ne nézzen így reám, szidjon, sértsen, atkozzon inkább, csak így bánatosan ne függessze rám a szemét, mert erőm elhagy, megőrülök és lázamban beszélni kezdek, mint a forró láva kitör belőlem a rég elfojtott indulat és az a láva eltemet mindketőnket, magát is, engem is.

Oh bár kitörne, bár kipattanna a rejtélyes titok, bár elmondaná bizalommal szive minden érzését, áldanám azt a percet, bármit hozna reám.

A leány odatámasztá forró homlokát az ablak hideg üvegéhez:

Nem, nem, élő ajk azt nem mondhatja ki...

Oh mondja ki, bármit hozzon reám a sors, hisz boldogtalanabb, mint most vagyok, nem lehetek. Adrienne, csak azt az egyet mondja ki, csak arra az egy kérdésre feleljen, szeret-e szeretett-e valaha és ha igen, mért nem lehet enyém, a ki imádom, mint Isten angyalát?

A leány feje némán pihent pár percig az ablak hideg üvegén, majd lassan visszafordult és halavanyan, szinte alétan tette kis hideg kezét az ifju fejére.

Jól van, Loránt - mondta szeliden - én kívánságát megteszem. Ne utazzék ma még el, várjon holnapig, reggelre mindent tudni fog. Feltárom bizalommal szivem minden érzését, itéljen fölöttem. Mit élő ajk nem mondhatna ki, azt... De milyen kuszáltan, értelemetlenül is beszélék én, ugy-e Loránt? De ne csodálja, ugy szédül a fejem, adja ide kezét... milyen forró, milyen tüzes ugy-e?... Engedje, hadd hajtom ide a szívére, csak egy percre, egy pillanatig... ugy, ugy... olyan fáradt szegény... Menjen tehát szép csendesen haza, ne utazzék ma még el, reggelre mindent tudni fog... No most Isten megáldja!

Loránt ott tartotta, ott ringatta keblén a leány szép fejét, ki lehunyta sötét pilláit, talán hogy azokon az ifju a lelkébe ne lásson, talán hogy előtörő könyeit visszafojtsa.

Ott tartotta, ott ringatta keblén, átkarolva remegő kezével karcsu, hajlékony természetét, odaszoritotta homlokára egy hosszú csókban ajkait, oly boldogan, mégis - maga sem tudta mért, - olyan fájdalmasan, aztán mint egy nagybeteg szokás, lassan, gyöngéden odahelyezte bágyadt fejét a pamlag vánkására és a fülébe sügta:

Nem utazom el drágám sem holnap, sem soha, Megvárom, míg szivem győzedelmeskedik a te sziveden. Addig nyugodj, pihenj szerelmem, mert beteg vagy, nagybeteg a lelked, - de én meggyógyitom. Majd holnap megint eljövök és akkor nem hagylak el többé soha, bármi legyen a vallomásod és bármit hozzon vele a sors reám, mert szeretlek, imádlak.

Es másnap egy levél érkezett Loránthoz, melynek címiratán Adrienne írására ismert. A levél hosszú volt, izgatottan bontotta szét a káprázó szemekkel olvasta el az édes, boldogító megszólítást:

Loránt, szerelmem, édes mindenem!

Felnyitottad ajkaimat, nekem most már minden szabad... Szabad felnyitnom a nehéz vasajtót, mely szivemet zárva tartá, szabad megengednem, hogy mint az áradat törjön ki belőle lelkem minden melegsége, szivem minden érzése ez egy szóban: - szeretlek!... Bekiáltom az egész mindenséget ezzel a drága szóval, mit oly jól esik végre kimondanom, mit oly sokáig hordtam elrejtve keblem legtitkosabb oejtekén: szeretlek, szeretlek, szeretlek, a mint csak egy ilyen megtört, szenvedő, szegény szív szerethet, mint az enyém!

Azt mondtad, beszéljek, adjam meg a rejtély kulcsát, bármit hozzon a sors reád; valljam meg, ha szeretlek-e? és ha szeretlek miért nem leszek a tiéd, a ki imádsz?

Oh Loránt, ha tudnád, mit kívántál e vallomással, ha tudnád, hogy életemet kérted vele!

Jól van, odaadom. A mit az élő szive nem bírta el, az átfurt, megfagyott szív többé nem érzi azt a kint...

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

Table with 4 columns: Direction (ARADROL, ARADRA, Erdély felé, Erdély felől, Temesvár felé, Temesvár felől, Szeged felé, Szeged felől, Brád felé, Brád felől) and Train types/times.

Városi színház.

Bérlet 188. sz. Páros.

Kedden, 1901. évi április hó 16-án.

A nagymama.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Name and Role (Szeréminé, Ernő, Örkényi, Kálmán, Piroksa, Timár, Mártka, Todorka, Langó, Koszta, Balsay Flóra, Kereszturi).

Kezdete 7 és fél órakor.

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére a fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyszermentes és zsírtartalmú készítmény a...

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szűntet szeptet, májfoltot, pattanást, bőrártást (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is udabájos arczzint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utáztatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utáztatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Feloszeget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ar 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcsviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

48567—13850. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, nap-

ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson	1. évi április hó
Szeged	18-án d. e. 9 óra
Arad	25-én d. e. 9 óra
Budapest, 1901. évi április hó 1-én	

Az igazgatóság.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utcza 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összehőtte létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészen saját tenyészdében termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Czéлом, hogy mérsékelt áram és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítek.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utcza 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtozás.

MEGYEI ÉS VÁROSI TELEFON 248. SZÁM.

Magy. kir. államvasutak.

52773—901. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak rákosi rendező pályaudvara és Palota-Ujpest állomása közt tervezet új műhelytelep területének feltöltése céljából végzendő földmunkák végrehajtása iránt ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdetik.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervrajz, az egységárak jegyzéke, költségelőrányszat, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek, továbbá az ajánlati minták és pályázati feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága építési és pályafentartási főosztályának központi tervtárában (Budapest, VI. Teréz-körút 56. földszint) 5 azaz öt korona lefizetése mellett megszereshetők.

Ezen munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb 7. évi április hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be a magy. kir. államvasutak építési és pályafentartási főosztály igazgatójánál.

Minden ajánlat bélyegezve lepecsételve és következő felirással ellátva nyújtandó be:

Ajánlat a magy. kir. államvasutak új nyugati főműhelytelepe területének feltöltésénél végzendő földmunkák elvállalására.

Ajánlattevők kötelesek 4500 szóval négyezeröttszáz korona bántpénzt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon vagyis folyó évi április hó 19-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak központi főpénztárában letenni. (Budapest, VI. Andrassy-ut 73—75 szám földszint).

Értékpapirok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 nappal nem régebb utolsó napiárfolyam szerint, de semmi esetre névértéken felül, számítatnak.

Posta utján beküldött ajánlatok, valamint az így küldött bántpénz tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1901 évi márczius hó 8-án.

Az igazgatósága.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

M. kir. amv. áll. üzletv. Miskolcz.

8319/1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet, Fülel állomáson létesítendő 52.39 m² területű egy emeletes váltó állító torony és egy két rekeszű külön álló árnyékszék építésére.

A tervek, az egységárjegyzék a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1898-ban kiadott általános és részletes feltétfüzetek és az 1890. évben kiadott „Épületek leírása“ Miskolczon a magy. kir. államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályában Szemere-utcza 29. sz. I. emelet a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1901. évi április hó 23-án déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani.

„Ajánlat a Fülel állomáson létesítendő váltó torony építésére.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi április hó 22-én déli 12 óráig 470 korona azaz Négy százhetven korona bántpénzt kell a magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségnek gyűjtőpénztárában akár készpénz, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bántpénzről szóló letétfegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bántpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Miskolcz, 1901. április hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak

55786—901. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Miskolcz állomáson előállítandó következő épületek és építmények u. m. egy huszonkét állású mozdonyszin, mozdonyfordító korong alapzat, tisztítóödör és csatornázás létesítésére szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egység árjegyzék a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestén a magy. kir. államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (Teréz körút 56 sz. III. em. 13 ajtó) és Miskolczon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt, megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi április hó 26-án déli 12 óráig benyújtandók alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályánál (VI k. Teréz körút 56 sz. II em. 10 ajtó.)

Az ajánlatok egy koronás; az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a miskolczi új mozdonyszin előállítására.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1901. évi április hó 25-én déli 12 óráig 4600 k. azaz Négyezerhatszáz korona bántpénz teendő le a magy. kir. államvasutak főpénztárában (Andrassy-ut 75 sz. földszint) akár készpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban. A bántpénzről szóló letétfegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bántpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Budapest, 1901. április hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.

Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 134

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Kerestetik

Arad és környéke részére oly

képviselő,

ki a fűszerkereskedőknél jól bevezetve van, vagy egy szállítóképes gyár **egyedüli vevője** olmtüzi sajtocskáinak (quargli) óhajt lenni.

Ajánlatok H. H. 1719 jelige alatt Rudolf Mosse címére Bécsbe küldendők. 258

Dongafa-eladás.

Az eddig néhai Braun Frigyes fakeskedő ur által, a vasuti állomás mellett, Nagyvárad-ut 8. sz. a lévő fatelepen kezelt

dongakészletek

a helyszínen

lényegesen leszállított áron

ugy nagyban, valamint kisebb mennyiségekben

eladtnak.

Nagyobb vevők kivételes árkedvezményekben részesülnek; erre vonatkozólag felvilágosítással szolgál: Molländer Ignác Br. Simonyi-utca 1. sz. 256

Veszek Zálogcédulákat!!

Ékszerárgyak

Arany-, Ezüstnemlek, Gyémánt és Brillántok a legjutányosabb árban

kaphatók: 3614

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerésznél

ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

vört arany, ezüst, drágakövek, bármilyen ékszerárgyak, a legmagasabb árban megtehetőnek vagy új tárgyakra átcsereleltetnek.

Veszek Zálogcédulákat!!

Somoskesz község előjárótól.

531—1901. sz.

Árverési hirdetés.

Somoskesz község vadászati joga, hat egymás után következő évekre, vagyis 1901. évi augusztus hó 1-ső napjától egész 1907. évi július hó 31-ik napjáig a község házában folyó évi április hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Somoskesz, 1901. évi április hó 4-én. 249

Subajda Béla,
jegyző.

Brenduse János,
bíró.

Egy fiatal özvegy alkalmazást keres üzletbe

elárusítónőnek,

esetleg könnyebb

irodai teendőkre

is vállalkozik. 262

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Magy. kir. államv. üzletv. Szeged.

9142—1901. sz.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a saját központi hivatalában az eszéki és temesvári forgalmi főnökségek területén levő állomások fűtőházak, osztálymérnökségek, műhelyek és szertárak hivatalos helyiségeiben használatban levő összes szolgálati óráknak beleértve az éjjeli örök ellenőrzésére szolgáló Burck-féle ellenőrzési órákat, valamint a pályafenntartási közegek használatában levő, a vasut intézet tulajdonát képező M. Á. V. jelű nikell remontoir zseborák (a személyzet magán tulajdonát képező zseborák kivételével) 1901. évi június hó 6-ától számítható három éven át jó karban tartása, szabályozása és javítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat” pályaoórák jökarban

tartása, szabályozása és javítására. A magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Szegeden felirattal ellátott, — lepecsételt borítékba zárt ajánlatok 1901. évi április hó 25-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21 sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 600 azaz Hatszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztárána 1901. április hó 24-én déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a bpesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jelzett 14 napnál nem régiebb a névértéket meg nem haladó napi árfolyam értékben számítatnak.

A szerződési feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12 sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik a azokat magukra nevezve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok melyek táviratilag tételnek s végül olyanok melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétellett figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1901. évi márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza.

Dus választék

női-ruhák (Homspans) divatos szabás

30 koronától feljebb.

Selyem-blousok és Joupponok

legújabb kivitelben. 131

Jutányos árak! Alapított 1875. Telefon 238.

STERNA

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.